

KOMMUNEN

Nora kommun ligger i Bergslagen, i norra Örebro län. Riksväg 50 genomkorsar kommunen i nord-sydlig riktning, länsväg 243 ansluter i väster kommunen med Karlskoga och Hällefors kommuner och länsväg 244 i öster ansluter via riksväg 50 kommunen med Lindesbergs samt Örebro kommuner. Avståndet från Nora stad till Lindesberg i nordost är 25 kilometer och till Örebro i söder är avståndet 32 kilometer.

Ytmässigt utgör Nora en medelstor kommun i Örebro län. Kommunen är ca fyra mil från norr till söder och ca tre mil från öst till väst, landarealen är ca 690 kvadratkilometer.

Nora kommun, som den ser ut i dag, bildades år 1971 genom en ombildning av Nora stad som tidigare bestod av Noraskogs landskommun och Nora stad.

Historik

Det som lade grunden till Bergslagens och Noras välstånd var bergsbruket, här fanns både malm och skog, vilket var nödvändigt för framställningen av järn.

Noraskog var från början ett sockennamn och kan spåras till början av 1300-talet. Noraskoga bergslag omfattade Hjulsjö, Järnboås, Viker, Nora och också området kring Grythyttan och Hällefors. Men Nora kyrkby var länge mycket oansenlig, i 1540 års skattelängd finns endast 12 skattebetalande hushåll. Med Gustav Vasas hjälp fick Nora en allt högre status. Han bestämde att här skulle bergsmännen i trakten sälja sitt järn och att torghandel fick bedrivas på lördagar. På detta sätt kom Nora kyrkby att blomstra ända fram till den förödande stadsbranden 1608. Då lades 33 av byns 44 gårdar i aska. Nora hämtade sig så småningom från branden, delvis med hjälp från statsmakten.

Dock fanns andra planer för trakten. Under drottning Kristinas förmyndarregering föreslog rådgivaren i stadsprivilegieärenden, friherre Karl Bonde, att en kanal skulle byggas till Bergslagen från Mälaren via Hjälmaren. Hans tanke var

att flytta Noraborna och invånarna från grannstaden Lindesberg till en helt ny stad, Järle. Hit skulle kanalen dras och detta skulle bli centrum för utskeppningen av järnet från Bergslagen. Järle fick sina stadsprivilegier 1642 varpå närmare planering för kanaler och slussar sattes igång. Därefter kom direktiv till de båda kyrkbyarnas invånare att flytta till den nya staden. Längre än så kom man aldrig, invånarna vägrade helt sonika att flytta.

Istället fick Nora sina stadsprivilegier 1643. För att ytterligare bättra på stadens betydelse blev Nora residensstad 1643 i det som kom att bli Nora län. Residensskapet blev kortvarigt, det upphörde 1648. Nora växte dock långsamt och minnet av denna tid finns i det karaktäristiska rutnätssystem som stadskärnan är uppbyggd i.

Morgonen den 29 april 1731 började det brinna i en fastighet på Svartälvgatan. Elden spred sig snabbt och så gott som hela Nora stad jämnades med marken, när elden dog ut stod kyrkan nästan ensam kvar men också den delvis skadad. Noraborna byggde långsamt upp sin stad igen och 1746 hade spåren efter branden nästan helt försvunnit.

År 1856 öppnades Sveriges första normalspåriga järnväg för personbefordran mellan Nora och Ervalla. Den kom sedan att anslutas till Köping-Hult banan och mycket snart stod det klart hur betydelsefullt detta transportmedel var för bygden. Pengar strömmade till och de mer välbärgade i Nora med omnejd ansåg att en stad av Noras betydelse borde ha en kyrka som passade till detta. Den gamla kyrkan med medeltida anor revs, en ny kyrka byggdes och invigdes den 31 oktober 1880.

Stora ekonomiska kriser inom järnhanteringen medförde att denna nästan upphörde helt mot sekelskiftet 1900. Genom inköpet av Hagby gård vilken hade en stor landareal och ett vattenfall kunde man bygga ett vattenledningsverk med ett eget elektricitetsverk och en kraftstation. Denna kunde sedan lämna kraft till eventuella industrier. En ny stadsplan utformades också och i och med detta utökades stadens

område åt väster med ett område nästan lika stort som det gamla.

Gruvbrytningen fanns ändå kvar, främst i Pershyttans och Stribergs gruvfält. Andra näringar kom dock att bli viktiga och omkring år 1920 blev Nitroglycerinbolaget i Gyttrorp en dominerande industri. Nitroglycerinaktiebolaget, sedermera Nitro Nobel AB, var Alfred Nobels första företag. Disponenten vid bolaget anlät på 1940-talet den engelske arkitekten Ralph Erskine att utforma Gyttrorp centrum som skulle innehålla bostäder för anställda och lokaler för service till de boende. Resultatet blev ett modernistiskt samhälle som i dag är byggnadsminne.

I dag är Nora stad en av Sveriges bäst bevarade trästäder med byggnader huvudsakligen från 1700- och 1800-talen.

Befolkningsutveckling

Nora är befolkningsmässigt en medelstor kommun i Örebro län, med en folkmängd på närmare 10 700 personer. Könsfördelningen är i princip jämn. I Nora stad, Gyttrorp, Ås och Pershyttan bor ca 75 procent av befolkningen i kommunen.

Kommunens folkmängd har sedan 1950-talet varit relativt konstant och legat runt 9 000-10 000. Den relativt jämna folkmängden beror främst på ett positivt flyttningsnetto, att fler flyttar till än från kommunen.

Kommunens befolkningsstruktur visar att kommunen har en åldrande befolkning med högre andel äldre än i riket samt att andelen vuxna mellan 25-44 år och andelen barn samt ungdomar mellan 0-24 år är lägre i kommunen än i riket.

Den befolkningsprognos som statistikföretaget Statisticon har tagit fram pekar på en ökning av folkmängden i kommunen. Enligt prognosen kommer kommunen år 2024 att ha en folkmängd på ca 10 531 personer. Prognosen baseras på ett negativt födelsenetto på minus 35 personer och ett positivt flyttningsnetto på

57 personer. Enligt prognosen kommer medelåldern att öka mer i kommunen än i riket och år 2024 beräknas andelen äldre (65 år och äldre) vara runt 29 procent.

Nora kommun är inte lika mångkulturell som Sverige i övrigt. Andelen invånare med utländsk bakgrund, dvs. som är födda utomlands eller med båda föräldrarna födda utomlands, är i Nora kommun ca 16,4 procent jämfört med ca 23,2 procent i riket.

Befolkningstätheten är drygt 17 personer per kvadratkilometer.

Nora kommun kommer under år 2018 att ta emot tre personer med permanent uppehållstillstånd. Under året förväntas totalt 72 personer med uppehållstillstånd att komma till kommunen. Differensen beror på att övriga själva, enligt Länsstyrelsens prognos, kommer att ordna bostad och bosätta sig i kommunen.

Kommunen har även ansvar för ca 75 barn som kommit hit utan vårdnadshavare och som endera bor i familjehem eller i s.k. HVB-hem.

Dessutom har ett antal asylsökande själva ordnat bostad och bosatt sig i kommunen. I dagsläget vet kommunen inte hur många det är.

Sysselsättning

Sysselsättningsgraden i kommunen är ungefär lika hög som i länet och riket. År 2016 var ca 79 procent av kommunens, länets och rikets invånare mellan 20-64 år förvärvsarbetsande. Kvinnorna i kommunen är i en något lägre grad förvärvsarbetsande än männen.

Den totala arbetslösheten var år 2016 ca 7 procent för kvinnorna i kommunen och ca 9,6 procent för männen. För männen är det en något högre andel jämfört med i länet och riket. Motsvarande andel var i länet ca 7,1 respektive ca 8,8 procent och i riket ca 7,0 respektive 8,1 procent.

Den totala arbetslösheten bland kommunens ungdomar, mellan 18-24 år, var år 2016 ca 16,5

procent. Motsvarande andel var i länet ca 15,7 och i riket ca 11,7 procent.

Pendling

Arbetspendlingen över kommungränsen är betydande. Den dagliga utpendlingen utgörs av ca 2190 personer och sker främst till Örebro och Lindesberg. Inpendlingen utgörs av ca 780 personer och sker främst från Örebro och Lindesberg.

Utbildningsnivå

Utbildningsnivån i Nora kommun är högre än för länet och riket i övrigt avseende gymnasial utbildning, men lägre avseende eftergymnasial utbildning. Generellt har kvinnorna i kommunen högre utbildningsnivå än männen.

Vidare är andelen elever som är behöriga till gymnasial utbildning högre i kommunen än i länet och riket, medan andelen studenter med behörighet till eftergymnasial utbildning är lägre i kommunen än i både länet och riket.

KOMMUNEN I REGIONEN

Nora kommun ligger i norra Örebro län med fyra grannkommuner, Hällefors, Karlskoga, Lindesbergs och Örebro kommuner. Samarbete är nödvändigt eftersom den geografiska kommungränsen inte alltid är den naturliga gränsen för ett intresse, men även för att kunna effektivisera verksamheten i en kommun av Noras storlek. Samverkan och samarbete sker på olika nivåer både mellan grannkommuner och regionalt.

Regionala samarbeten

Nedanstående regionala samarbeten bedöms vara relevanta samt av betydelse för kommunen och översiktsplaneringen.

Region Örebro län

Region Örebro län är en organisation som bl.a. ansvarar för länets hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och den regionala utvecklingen. Regionen bildades den 1 januari 2015 genom en sammanslagning av Örebro läns landsting och Regionförbundet Örebro.

Regionalt samverkansråd

Det regionala samverkansrådet i Örebro län är ett organ för information, samråd och samverkan mellan Region Örebro län och länets alla kommuner i frågor som är av gemensamt intresse. Det regionala samverkansrådet har en rådgivande roll och kan inte fatta formella beslut som binder medlemmarna. Syftet med samverkansrådet är att genom ett väl fungerande samarbete finna förutsättningar för ett framgångsrikt regionalt utvecklingsarbete.

Det regionala samverkansrådets uppgifter är att:

- samråda om frågor som är strategiska och viktiga för regionen såsom frågor om tillväxt och regional utveckling,
- samråda kring det regionala utvecklingsarbetet och det lokala utvecklingsarbetet, och
- vara ett forum för regional och kommunal omvärlds- och intressebevakning.

Inom det regionala samverkansrådet finns följande specifika fasta samverkansråd för:

- skola, utbildning och kompetensförsörjning,
- infrastruktur och trafik,
- folkhälsa, social välfärd och vård, och
- kultur.

Business Region Örebro (BRO)

Business Region Örebro (BRO) är regionens samarbetsorgan för tillväxt- och näringslivsfrågor mellan kommuner i Örebro län.

Målen för samarbetet är:

- fler växande och nya företag,
- fler arbetstillfällen, och
- fler besökare till Örebroregionen.

Mellankommunala samarbeten

Nedanstående mellankommunala samarbeten bedöms vara relevanta samt av betydelse för kommunen och översiktsplaneringen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen

Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen, tidigare Bergslagens miljö- och byggförvaltning (BMB), är en myndighetsnämnd som bl.a. arbetar inom områdena bygg och miljö. Förvalt-

ningen bildades år 2004 och är en gemensam förvaltningsorganisation för de fyra kommunerna i norra länsdelen, Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora.

Förvaltningen lyder under Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen när det gäller kommunal myndighetsutövning. Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen förvaltar även kommunernas samlade kartdatabaser och samordnar kommunernas GIS-verksamhet (geografiskt informationssystem). Kommunstyrelsen i respektive kommun har ansvaret för övergripande miljöfrågor, översiktsplanering och energirådgivning.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen, tidigare Bergslagens kommunalteknik (BKT), är ett tekniskt kommunalförbund som arbetar inom bl.a. områdena gata, trafik, park och idrott, lokal och miljöservice, vatten och avlopp samt avfall och återvinning. Förbundet är ett samarbete mellan Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora kommuner som startade år 2003.

Ändamålet med förbundet är att medlemmarna överlåter de lagstadgade kommunaltekniska verksamheterna vatten och avlopp, avfall och gata/trafik till förbundet. Dessutom överlåter medlemskommunerna till förbundet skötseln av park, skogsförvaltning, idrotts- och fritidsanläggningar samt lokalvård i den omfattning som anges i förbundets verksamhetsplan och funktionsbeskrivningar. Överlåtelseerna inkluderar även kommunernas tekniska investeringar inom de överlåtna verksamheterna.

Nerikes brandkår

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund där Örebro, Kumla, Hallsberg, Lekeberg, Laxå, Askersund, Lindesberg och Nora kommuner samverkar om räddningstjänst och olycksförbyggande verksamhet. Förbundet bildades den 1 januari 1998 mellan Örebro, Kumla, Hallsberg och Lekebergs kommuner. Därefter har de andra kommunerna anslutit sig allt eftersom, varav Nora kommun anslöt sig till kommunalförbundet år 2010.

Kommunalförbundet har bl.a. som ansvarområden att säkerställa kommunikation mellan brandkårens ledningsutrymme och kommunernas krisorganisationer samt att bistå medlemskommunerna med planeringsarbete och riskanalysarbete.

TURSAM

Lindesbergs, Nora, Hällefors och Ljusnarsbergs kommuner har ett gemensamt samarbete för utveckling och marknadsföring av turism och besöksnäringssfrågor genom den ekonomiska föreningen TURSAM. Målsättningen med samarbetet är att utveckla destinationen så att fler upptäcker Bergslagen.

Mellankommunala intressen

Nedan följer en kort kommunvis presentation över de mellankommunala intressen med anknytning till mark- och vattenanvändning som berörs i översiktsplanen. De vanligaste mellankommunala intressena rör sådant som inte kan anpassas efter administrativa gränser, som exempelvis områden med höga naturvärden samt sjöar och vattendrag. Andra stora mellankommunala frågor är kommunikationer och teknisk försörjning.

Hällefors kommun

Riksintressen

Flera av de riksintressen som finns i Nora kommun ligger på gränsen mellan kommunerna såsom Grängshyttförsarna, Lunds fjärden, Finnekroken, Kindlaområdet, Grängen, Villingsbergs skjutfält och Tjuråsen. Kommunerna ska gemensamt se till att riksintressena tillgodoses.

Miljökvalitetsnormer

Kommunerna ska tillsammans verka för att miljökvalitetsnormerna för vattenförvaltningen uppnås i sjöar, vattendrag och grundvatten.

Kommunikationer

Kommunerna ska tillsammans verka för att standarden på länsväg 244 förbättras och att vägen byggs om till en s.k. 2+1-väg. Vidare ska kommunerna värna om länsväg 767 och verka för att standarden på länsvägen bibehålls samt underhålls.

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

Naturmiljö

Över gränsen mellan kommunerna sträcker sig ett flertal värdefulla naturmiljöer såsom naturreservatet Tjuråsen, blivande naturreservat, skogliga värdetrakter, nyckelbiotoper, områden utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram, värdefulla vattenområden för natur och fiske, våtmarker enligt våtmarksinventeringen, sumpskogar och avrinningsområden. Kommunerna ska samverka för att bevara naturmiljöerna.

Kulturmiljö

Ett antal fornlämningar och två värdefulla vattenområden för kultur ligger över gränsen mellan kommunerna. Kommunerna ska samverka för att bevara fornlämningarna och skydda vattenområdena.

Sjö i norra delen av kommunen

Rekreation och friluftsliv

Vandringsleden Bergslagsleden, ett antal mountainbikeleder och kanotleden Rastälven sträcker sig över gränsen mellan kommunerna. Lederna ska fortsätta att underhållas och utvecklas.

Teknisk försörjning

Kraftledningar sträcker sig mellan kommunerna.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen ansvarar för all hantering av hushållsavfall i samtliga samverkanskommuner, däribland Nora kommun.

Miljö, hälsa och säkerhet

Kommunerna ska verka för att Vasslabäcken, som har problem med förorening, kalkas regel-

bundet.

Karlskoga kommun

Riksintressen

Flera av de riksintressen som finns i Nora kommun ligger på gränsen mellan kommunerna såsom Finnekroken, Bofors skjutfält och Villingsbergs skjutfält. Kommunerna ska gemensamt se till att riksintressena tillgodoses.

Miljökvalitetsnormer

Kommunerna ska tillsammans verka för att miljökvalitetsnormerna för vattenförvaltningen uppnås i sjöar, vattendrag och grundvatten.

Kommunikationer

Kommunerna ska tillsammans verka för att länsväg 243 byggs om, framför allt sträckan mellan Gyttorp och Karlskoga.

Länsväg 243

Naturmiljö

Över gränsen mellan kommunerna sträcker sig ett flertal värdefulla naturmiljöer såsom blivande naturreservat, skogliga värdetrakter, värdefulla vattenområden för natur och fiske, våtmarker enligt våtmarksinventeringen, sumpskogar och avrinningsområden. Kommunerna ska samverka för att bevara naturmiljöerna.

Kulturmiljö

Ett antal fornlämningar och ett värdefullt vattenområde för kultur ligger över gränsen mellan kommunerna. Kommunerna ska samverka för att bevara fornlämningarna och skydda vattenområdet.

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

Miljö, hälsa och säkerhet

Kommunerna ska verka för att Imälven och Torpälven-Stråsjöbacken, som har problem med försurning, kalkas regelbundet.

Lindesbergs kommun

Riksintressen

Flera av de riksintressen som finns i Nora kommun ligger på gränsen mellan kommunerna såsom Järleån, Bondebyn - Järle - Yxe, Kindlaområdet, vindbruk och riksväg 50. Kommunerna ska gemensamt se till att riksintressena tillgodoses.

Miljökvalitetsnormer

Kommunerna ska tillsammans verka för att miljökvalitetsnormerna för vattenförvaltningen uppnås i sjöar, vattendrag och grundvatten.

Kommunikationer

Kommunerna ska tillsammans verka för att standarden på riksväg 50 kontinuerligt förbättras och att en ny väg byggs vid länsväg 832, mellan Mogetorp och Järleån. Vidare ska kommunerna värna om länsväg 769 och verka för att standarden på länsvägen bibehålls samt underhålls. Dessutom ska kommunerna verka för att standarden på Tre sjöars turistväg förbättras.

Naturmiljö

Över gränsen mellan kommunerna sträcker sig ett flertal värdefulla naturmiljöer såsom naturreservatet Utterbacken, skogliga värdestrakter, nyckelbiotoper, områden utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram, ängs- och betesmarker enligt ängs- och betesmarksinventeringen, värdefulla vattenområden för natur och fiske, våtmarker enligt våtmarksinventeringen, sumpskogar och avrinningsområden. Kommunerna ska samverka för att bevara naturmiljöerna.

Kulturmiljö

Ett antal fornlämningar och ett värdefullt vattenområde för kultur ligger över gränsen mellan kommunerna. Kommunerna ska samverka för att bevara fornlämningarna och skydda vattenområdet.

Rekreation och friluftsliv

Vandringsleden Bergslagsleden, ett antal mountainbikeleder, cykelleden Sverigeleden samt kanotlederna Järleån och Rastälven sträcker sig över gränsen mellan kommunerna. Lederna ska fortsätta att underhållas och utvecklas.

Bergslagsleden

Teknisk försörjning

Möjliga alternativ för att säkerställa Nora kommuns vattenförsörjning ska utredas, där bl.a. en preliminär dragning för en ny vattenledning från Rya vattenverk föreslås. Kommunerna ska samverka kring vattenförsörjningen.

Kraftledningar sträcker sig mellan kommunerna.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen ansvarar för all hantering av hushållsavfall i samtliga samverkanskommuner, däribland Nora kommun.

Miljö, hälsa och säkerhet

Kommunerna ska verka för att Vasslabäcken, som har problem med försurning, kalkas regelbundet.

Örebro kommun

Riksintressen

Flera av de riksintressen som finns i Nora kommun ligger på gränsen mellan kommunerna såsom Amboberget, Hyttebacken, Järleån, Röbergshagemossen och Dammossen, Kilsbergen, Bofors skjutfält, riksväg 50, Villingsbergs skjutfält, Dammossen-Röbergshagemossen, Hyttebacken samt Kvarnbäcken-Lärkesån.

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

Kommunerna ska gemensamt se till att riksintressena tillgodoses.

Miljökvalitetsnormer

Kommunerna ska tillsammans verka för att miljökvalitetsnormerna för vattenförvaltningen uppnås i sjöar, vattendrag och grundvatten.

Kommunikationer

Kommunerna ska tillsammans verka för att standarden på riksväg 50 kontinuerligt förbättras och att en ny väg byggs vid länsväg 832, mellan Mogetorp och Järleån.

Järnvägen mellan Nora stad och Örebro stad föreslås ska användas för persontrafik. Kommunerna ska samverka kring järnvägstrafiken.

Naturmiljö

Över gränsen mellan kommunerna sträcker sig ett flertal värdefulla naturmiljöer såsom naturreservat, skogliga värdestrakter, nyckelbiotoper, områden utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram, ängs- och betesmarker enligt ängs- och betesmarksinventeringen, värdefulla vattenområden för natur och fiske, våtmarker enligt våtmarksinventeringen, en myr enligt myrskyddsplanen, sumpskogar och avrinningsområden. Kommunerna ska samverka för att bevara naturmiljöerna.

Nora Ervalla järnväg

Kulturmiljö

Ett antal fornlämningar, byggnadsminnet för Nora Ervalla järnväg och ett värdefullt vattenområde för kultur ligger över gränsen mellan

kommunerna. Kommunerna ska samverka för att bevara fornlämningarna och byggnadsminnet samt skydda vattenområdet.

Rekreation och friluftsliv

Vandringsleden Bergslagsleden, ett antal mountainbikeleder, cykelleden Sverigeleden och kanotleden Järleån sträcker sig över gränsen mellan kommunerna. Lederna ska fortsätta att underhållas och utvecklas.

Teknisk försörjning

Vattenskyddsområdet för grundvattentäkten i Flåten sträcker sig över gränsen mellan kommunerna. Kommunerna ska samverka för att skydda grundvattentäkten.

Möjliga alternativ för att säkerställa Nora kommuns vattenförsörjning ska utredas, där bl.a. en preliminär dragning för en ny vattenledning för Vätternvatten föreslås. Kommunerna ska samverka kring vattenförsörjningen.

Kraftledningar sträcker sig mellan kommunerna. Vidare föreslås en ny kraftledning i den södra delen av Nora kommun.

Miljö, hälsa och säkerhet

Kommunerna ska verka för att Stora Ymningen, Rösimmen, Mogruvälven och Torpälven-Stråsjöbäcken, som har problem med försurning, kalkas regelbundet.

STYRDOKUMENT

Flera varianter av handlingar på olika nivåer, nationellt, regionalt och kommunalt, rör den kommunala fysiska planeringen. På nationell, regional och kommunal nivå finns ett flertal olika mål, planer och program för olika frågor och verksamheter. Oftast är planerna och programmen inriktade på ett ämne, fråga eller område till skillnad från översiktsplanen som har en övergripande helhetssyn. Nedanstående nationella, regionala och kommunala styrdokument bedöms vara relevanta samt av betydelse för kommunen och översiktsplaneringen.

Nationella

Vision för Sverige 2025

Boverket har tagit fram en vision för var Sverige bör vara år 2025 för att nå de satta målen för ett hållbart samhälle till år 2050. Visionen är tänkt att ge inspiration till åtgärder för en hållbar samhällsutveckling på alla nivåer, från nationell till lokal. Visionen är uppbyggd på fyra megatrender och tolv Sverigebilder. Megatrenderna är stora pågående förändringar i samhället och utgör givna förutsättningar i samtliga Sverigebilder.

De fyra megatrenderna är *Ett ändrat klimat*, *En globaliserad värld*, *En urbaniserad värld* och *En digitaliserad värld*. De tolv Sverigebilderna är sorterade under fyra huvudgrupper.

Nedanstående delar i visionen bedöms vara relevanta för Nora kommun:

- utvecklade kollektivtrafik- och cykelstråk,
- biltrafiken har minskat och man har gjort plats för gång, cykel och mötesplatser,
- bostadsbeståndet utvecklas i stationssamhällena och deras omland,
- allt byggande sker med fokus på människors behov av livskvalitet, god hälsa och hushållning med resurser,
- energianvändningen vid framställning, transport och användning har minskat,
- de arkitektoniska, estetiska och kulturhistoriska värdena är en självklarhet vid allt byggande,

- besöksnäringen ökar och allt fler använder delar av semestern och sin fritid till att utforska sin närmiljö,
- besöksnäringen har blivit en av Sveriges viktigaste näringar och vi har gjort oss kända för att värna våra natur- och kulturmiljöer,
- en god tillgänglighet inom och mellan storstäderna samt omgivande stationssamhällen är avgörande för städernas och regionernas utveckling,
- energieffektivisering och en aktiv utveckling och utbyggnad av sol-, vind-, våg- och bioenergi och en utbyggnad av smarta elnät som binder samman Europa gör att Sverige närmar sig ett fossilfritt elenergisystem,
- Sveriges dricksvattentillgångar har kartlagts och deras kvalitet och kvantiteter är säkrade för dagens och morgondagens befolkning,
- för medborgarnas välbefinnande och hälsa, liksom för landets attraktivitet för besökare, har stränder och tätortsnära natur skyddats och utvecklats för rekreation och friluftsliv,
- Sveriges odlingsmarker har blivit allt viktigare för matproduktion, och
- merparten av odlingsmarkerna är nu långsiktigt skyddade och igenväxning och exploatering har bromsats.

Nationell strategi för hållbar utveckling

Den nationella strategin för hållbar utveckling omfattar de tre dimensionerna av hållbar utveckling, dvs. ekologisk, social inklusive kulturell och ekonomisk hållbarhet.

Strategin grundas på Brundtlandkommissionens definition av hållbar utveckling, dvs. en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Visionen är att Sverige ska gå i spetsen för omställningen till ett hållbart samhälle. I strategin har nedanstående åtta kärnområden valts ut som viktiga för de tre dimensionerna av hållbar utveckling:

1. framtidens miljö - allas vårt ansvar,
2. begränsa klimatförändringarna,
3. befolkning och folkhälsa,
4. social sammanhållning, välfärd och trygghet,

5. sysselsättning och lärande i ett kunskaps-samhälle,
6. hållbar ekonomisk tillväxt och konkurrens-kraft,
7. regional utveckling och sammanhållning, och
8. utveckling av ett hållbart samhällsbyggande.

I den nationella strategin ses samhällsplanering som ett av flera verkningsfulla styrmedel och verktyg för att uppnå visionen.

Nationella miljö kvalitetsmål

Riksdagen godkände 2010 en ny målstruktur för det nationella miljöarbetet med ett generationsmål, 16 miljö kvalitetsmål och 24 etappmål. Regeringen beslutade 2012 om preciseringar av miljö kvalitetsmålen och etappmålen i miljömålssystemet.

Nedanstående 14 miljö kvalitetsmål bedöms vara relevanta för Nora kommun:

- begränsad klimatpåverkan,
- frisk luft,
- bara naturlig försurning,
- giftfri miljö,
- skyddande ozonskikt,
- säker strålmiljö,
- ingen övergödning,
- levande sjöar och vattendrag,
- grundvatten av god kvalitet,
- myllrande våtmarker,
- levande skogar,
- ett rikt odlingslandskap,
- god bebyggd miljö, och
- ett rikt växt- och djurliv.

Nationella mål för friluftslivspolitiken

Regeringen beslutade i december 2012 om mål för friluftslivspolitiken. Det övergripande målet för friluftslivspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv, där allemansrätten är en grund för friluftslivet. Alla människor ska ha möjlighet att få naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och miljö.

Det övergripande målet specificeras med nedanstående tio mål:

1. tillgänglig natur för alla,
2. starkt engagemang och samverkan,
3. allemansrätten,
4. tillgång till natur för friluftsliv,
5. attraktiv tätortsnära natur,
6. hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling,
7. skyddade områden som resurs för friluftslivet,
8. ett rikt friluftsliv i skolan,
9. friluftsliv för god folkhälsa, och
10. god kunskap om friluftslivet.

Nationella folkhälsomål

Det övergripande nationella målet för folkhälsoarbetet i Sverige är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. För att underlätta arbetet med att uppnå målet har en målstruktur med elva målområden utvecklats.

Nedanstående fem målområden bedöms vara relevanta för översiktsplanen:

- delaktighet och inflytande i samhället,
- ekonomiska och sociala förutsättningar,
- barns och ungas uppväxtvillkor,
- miljöer och produkter, och
- fysisk aktivitet.

Nationell plan för transportsystemet 2014-2025

Regeringen fastställde den 3 mars 2014 en nationell plan för transportsystemet. Utgångspunkten för planen är det övergripande transportpolitiska målet som ska säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Det övergripande målet kompletteras av två andra mål, funktionsmålet och hänsynsmålet.

Funktionsmålet innebär att transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Transportsystemet ska vara jämställt, dvs. likvärdigt svara

mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmålet innebär att transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt, samt bidra till att miljö kvalitetsmålen uppnås och till ökad hälsa.

I Nora kommun utgör riksväg 50, sträckan mellan Axbergshammar och Lilla Mon, en namn-given investering. Riksvägen ska byggas om till en s.k. 2+1-väg, dvs. en mötesfri väg som har omväxlande en eller två körfält i en given riktning samt mitträcke. I den nationella planen ingår även länsväg 832, där en ny väg ska byggas mellan Mogetorp och Järleån med ny planskild korsning i form av en trafikplats.

I Nora kommun utgör även riksväg 50 och länsväg 244 en del av det nationellt prioriterade nätet av kollektivtrafik för personer med funktionsnedsättning.

Nationell cykelstrategi för ökad och säker cykling

Regeringen beslutade år 2017 om en nationell cykelstrategi. Målsättningen är att stimulera långsiktigt hållbara transportlösningar. Syftet med strategin är att främja ökad och säker cykling som kan minska resandets miljöpåverkan och trängseln i tätort samt bidra till en bättre folkhälsa. Strategin ska bidra till ett hållbart samhälle med hög livskvalitet i hela landet.

Följande prioriterade insatsområden bedöms vara relevanta för översiktsplanen.

- lyft cykeltrafikens roll i samhällsplaneringen,
- öka fokus på grupper av cyklister,
- främja en mer funktionell och användarvänlig infrastruktur, och
- främja en säker cykeltrafik.

Bredbandsstrategi för Sverige

Regeringen beslutade år 2016 om en ny bredbandsstrategi för Sverige. Visionen i strategin är ett helt uppkopplat Sverige 2025. Strategin syftar till att skapa förutsättningar för att bo och verka i hela landet. På kort sikt är målsättningen att 95 procent av alla hushåll och företag bör

ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020.

På längre sikt är målsättningen att det finns tillgång till snabbt bredband i hela Sverige och att det finns tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.

En livsmedelsstrategi för Sverige

Regeringen beslutade år 2017 om en livsmedelsstrategi för Sverige. Visionen är att den svenska livsmedelskedjan år 2030 är globalt konkurrenskraftig, innovativ, hållbar och attraktiv att verka inom.

Det övergripande målet för livsmedelsstrategin är en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljö kvalitetsmål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning samt bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel, där sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Regionala

Regional utvecklingsstrategi för Örebro-regionen (RUS)

För Örebroregionen finns en regional utvecklingsstrategi (RUS) med en vision och fyra utvecklingsområden med tillhörande inriktnings- och etappmål för den regionala utvecklingen fram till år 2015. Region Örebro län håller nu på att revidera utvecklingsstrategin, vilken ska vara klar för beslut under hösten år 2017.

Enligt gällande RUS är visionen att regionen ska utgöra The Heart of Sweden.

Nedanstående inriktningsmål bedöms vara relevanta för översiktsplanen.

- Antalet nystartade och växande företag ökar.
- Fler kunskapsintensiva företag etablerar sig i vår region.
- Örebroregionen är den ledande mötesdestinationen efter de tre

storstadsregionerna och drar till sig fler besökare genom nationella och internationella evenemang.

- Örebroregionen är känd för ett spännande och omväxlande friluftsliv samt en hållbar naturturism.
- Örebroregionens befolkning växer till minst 300 000 invånare.
- Fler som flyttar till länet än från länet (även om vi räknar bort utrikes invandring).
- Inflyttningen ökar i alla länets kommuner.
- Restiden med kollektivtrafik mellan kommunhuvudorter och Örebro ska minska avsevärt.
- Kollektivtrafikens andel av arbetspendlingsresor ska öka kraftigt.
- Kollektivtrafiken inom vår region och storregion är ett mönsterexempel ur både miljö- och effektivitetssynpunkt.

Regional översiktlig planering (RÖP)

För regionen finns även en regional översiktlig planering (RÖP) med tre fokusområden med tillhörande målbilder, mål och rekommendationer som utgör ett rumsligt perspektiv på utvecklingsstrategin för Örebroregionen. Den regionala översiktliga planeringen sträcker sig fram till år 2030. I och med att Region Örebro län håller på att revidera gällande RUS genomförs även en revidering av RÖP, vilken kommer att integreras i RUS.

Nedanstående mål och rekommendationer i gällande RÖP bedöms vara relevanta för översiktsplanen.

- Fokusera utvecklingen på ett stomnät mellan de större orterna, kombinerat med närtrafik i övriga delar av länet.
- Integrera kollektivtrafiken med andra transportslag. Skapa pendlarparkeringar för att integrera kollektivtrafik/biltrafik.
- Underlätta för pendlare som kommer till resecentrum att ta sig till sin målpunkt.
- Stadstrafik är även en regional angelägenhet - synkronisera avgång och ankomst mellan region- och stadstrafik.
- Särskilj regionbussar från stadsbussar så långt det är möjligt, så att länsbussarnas restider görs så korta som möjligt.

- Genomför investeringar i Norabanan och Länspendeln Hällefors-Nora-Örebro-Kumla-Hallsberg-Laxå.
- Ny bebyggelse bör planeras i tätorter som i dag har ett grundläggande serviceutbud och en stabil eller ökande befolkning.
- Förtäta i stationsorter i kollektivtrafikens stomnät.
- Planera för fler bostäder som efterfrågas av de äldre.
- Motverka förekommande och potentiell boendesegregation genom att planera för blandad bebyggelse i nya och befintliga bostadsområden.
- Skapa förutsättningar för en smidig övergång från tillfälligt till permanent boende för de invandrare som väljer att bo kvar i Örebroregionen.
- Ha beredskap för att i samhällsplaneringen ta tillvara på möjligheter till attraktivt boende till exempel i strandnära lägen.
- Ha beredskap med detaljplanerade tomter i de tätorter som ligger utanför Örebros kraftfält enligt målbild 2030 för regionförstoring.
- Ha beredskap för att i samhällsplaneringen möta lokal bärkraftig utveckling på landsbygden.
- Ha beredskap med byggklara tomter i Örebro stad och i de tätorter som ligger i Örebros kraftfält enligt målbild 2030 för regionförstoring.
- Lokalisera regionalt viktig service och verksamhet till tätorter i kollektivtrafikens stomnät.
- Varje kommun har en reserv av detaljplanerad mark för företagsetableringar som motsvarar minst två års normala behov.
- Förutsättningar skapas för lokalisering och expansion av statliga verksamheter.
- Etablera och säsongsanpassa kollektivtrafik till evenemang och upplevelserika miljöer i hela regionen.

I den regionala översiktliga planeringen pekas järnvägen till Nora stad ut som ett prioriterat stråk för kollektivtrafiken och utgör en del av stomnätet för tåg.

Energi- och klimatprogram för Örebro län 2017-2020

Länsstyrelsen i Örebro län har tillsammans med Region Örebro län tagit fram ett energi- och klimatprogram. Visionen för programmet är att i Örebro län tar vi vårt ansvar för att minska klimatutsläppen. Energin som används är förnybar, energianvändningen är effektiv och nettoutsläppen av växthusgaser går mot noll.

Nedanstående övergripande mål bedöms vara relevanta för översiktsplanen.

- Utsläppen av växthusgaser i Örebro län ska år 2030 vara 60 procent lägre än 2005 års nivåer.
- Energianvändningen i Örebro län ska år 2030 bestå av minst 80 procent förnybar energi.
- Energianvändningen i Örebro län ska år 2030 vara 50 procent effektivare jämfört med år 2005.

De tre målen ska leda till ett klimatneutralt och resurseffektivt län utan nettoutsläpp av växthusgaser år 2045, vilket även är det nationella målet.

Vidare bedöms nedanstående mål vara relevanta för översiktsplanen.

- År 2030 är transportererna i Örebro län fossiloberoende.
- År 2030 är andelen persontransporter som sker med kollektivtrafik, gång och cykel minst 30 procent.
- År 2030 har energianvändningen inom transportsektorn minskat med 25 procent jämfört med 2009 års nivå.
- År 2040 är elproduktionen 100 procent förnybar.
- År 2030 är 80 procent av den tillförda energin förnybar.
- År 2030 är den årliga solelproduktionen 150 GWh i Örebro län, jämfört med dagens nivå på 1 GWh.
- Den årliga biogasproduktionen i Örebro län ökar årligen jämfört med 2015 års nivå på 100 GWh.
- I samtliga kommuner i länet finns aktuella planeringsunderlag för vindkraft.

- År 2030 har utsläppen av växthusgaser från livsmedelskonsumtionen i Örebro län minskat med 45 procent jämfört med år 2014.
- År 2030 tas energiinnehållet i gödseln tillvara genom rötning.
- Primärproducenter har deltagit i utbildningar som bidrar till att minska utsläppen från och energieffektivisera primärproduktionen.
- År 2030 har energiintensiteten i industrin i Örebro län minskat med 50 procent jämfört med år 2008.
- År 2030 har användningen av fossila bränslen inom företag och industri i Örebro län minskat med 95 procent jämfört med år 2008.
- År 2030 har byggnaders energianvändning per areaenhet i genomsnitt minskat med 30 procent, och till år 2045 med 45 procent, jämfört med år 2008.
- År 2030 har klimatpåverkan minskat i ett livscykelperspektiv för nybyggnad och renovering.
- År 2030 har avfallsmängderna per person minskat med 30 procent från år 2010.
- År 2030 återanvänds eller materialåtervinns 80 procent av de textilier som satts på marknaden, i första hand till nya textilier.
- Arbeta för att minska klimatpåverkan per konsumerad krona.

Regional handlingsplan för klimatanpassning i Örebro län

Globala klimatförändringar påverkar redan klimatet i Örebro län och förändringarna väntas bli än mer omfattande under innevarande sekel. Länsstyrelsen har tagit fram en regional handlingsplan för klimatanpassningen i länet.

Syftet med planen är att den ska utgöra ett vägledande dokument med åtgärder för det fortsatta regionala arbetet med att anpassa Örebro län till ett förändrat klimat.

Dagvattenhanteringen och dricksvattenförsörjningen ses som några av de allra allvarligaste klimatrelaterade problemområdena i handlingsplanen.

I handlingsplanen konstateras att det i Nora

kommun finns risker som kan påverkas av klimatiförändringar såsom översvämningar, särskilt i stadskärnan, risk för ras, skred och erosion samt risk för påverkan på dricksvatten.

Regionala miljömål

Länsstyrelsen är den regionala miljömyndighet som har en övergripande och samordnande roll i länet för att uppnå de svenska miljökvalitetsmålen.

I Örebro län utgör varje nationellt miljökvalitetsmål med tillhörande etappmål, förutom *Hav i balans samt levande kust och skärgård* respektive *Storslagen fjällmiljö*, regionala miljömål.

Länsplan för regional transportinfrastruktur

För regionen finns en länsplan för regional transportinfrastruktur (länstransportplan) som omfattar om- och nybyggnadsåtgärder på det regionala vägnätet och statlig medfinansiering till kommunala åtgärder i form av cykelvägar och trafiksäkerhets- och miljöåtgärder. Länstransportplanen sträcker sig fram till år 2025.

I länstransportplanen konstateras att det är av stor vikt att öka samspelet mellan Örebro och övriga kommuner i regionen samt att transportsystemet har en viktig roll i detta samspel. Vidare konstateras att utbyggd infrastruktur och utvecklad kollektivtrafik kan leda till att arbetsmarknads- och bostadsregionerna i länet blir större och mer integrerade. Enligt Tillväxtverkets beräkningar kommer Örebroregionens lokala arbetsmarknad 2030 att omfatta alla kommuner i länet förutom Ljusnarsberg, som förväntas fortsätta att tillhöra Ludvikas lokala arbetsmarknad. Ett av regionens viktigaste mål är, enligt länstransportplanen, att skapa en gemensam arbetsmarknadsregion i länet.

I länstransportplanen pekas järnvägen till Nora stad ut som tågtrafik under utredning.

Nedanstående större åtgärder som prioriteras i länstransportplanen bedöms vara relevanta för översiktsplanen:

- länsväg 243 mellan Gyttorp och Karlskoga,

- Norabanan/Godsstråket genom Bergslagen med anslutning vid Ervalla, och
- länsväg 244 mellan Nora och Lilla Mon.

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Örebro län

Regionfullmäktige i Region Örebro län antog den 21 november 2016 ett regionalt trafikförsörjningsprogram för Örebro län. Trafikförsörjningsprogrammet utgör den långsiktiga strategiska planeringen för regional kollektivtrafik i länet.

Målen i trafikförsörjningsprogrammet tar sikte på att kollektivtrafiken i Örebroregionen år 2025 har:

- Sveriges mest nöjda resenärer,
- fem miljoner fler resor jämfört med år 2015,
- en marknadsandel om minst 40 procent i de starka stråken,
- minskat energianvändningen per personkilometer med 35 procent, och
- i stadstrafikens stomlinjer samt i tåg- och expressbusstrafiken i hög grad gjorts tillgänglig för alla resenärer.

Enligt programmet är bosättningsmönster och befolkningsunderlag samt arbetsplatsernas lokalisering viktiga utgångspunkter vid planering av kollektivtrafik. Tätt bosättningsmönster med geografiskt koncentrerade arbetsplatser ger förutsättningar för god försörjning av kollektivtrafik. Samplanering av kollektivtrafik och den övriga samhällsplaneringen är en förutsättning för god försörjning av kollektivtrafik.

Nedanstående principer bedöms vara relevanta för översiktsplanen.

- Utveckla attraktiva bytespunkter
- Förutsägbart, långsiktigt och tillförlitligt trafikutbud
- Samordna olika transportslag för en smidig resa dörr till dörr
- Alla invånare i länet ska ha tillgång till kollektivtrafik
- Kollektivtrafiken drivs med fossilfria drivmedel till år 2020
- Energianvändningen per personkilometer ska minska med 35 procent
- Eftersträva bytesfria resor mellan Örebro

och övriga kommunhuvudorter samt till angränsande nodstäder

- Prioritera i första hand högre turtäthet i relationer under 30 minuter
- Prioritera i första hand kortare restider i relationer över 30 minuter
- Konkurrenskraftiga restider jämfört med bil och hög turtäthet i starka stråk

I trafikförsörjningsprogrammet pekas järnvägen mellan Nora stad och Örebro stad ut som en del av pendelnätet för tåg. Vidare utgör resecentrum i Nora stad ett busstopp i expressbussnätet.

Cykelstrategi för Örebroregionen

För regionen finns även en regional cykelstrategi som omfattar prioriteringsgrunder för utbyggnaden av cykelinfrastrukturen längs det regionala statliga vägnätet, för att skapa möjlighet till en ökad cykling i Region Örebro län.

Cykelstrategin har som mål att bidra till en ökad cykling och att förbättra tillgängligheten med cykel till målpunkter såsom arbetsplatser, skolor, vård, service och fritidsaktiviteter i regionen. I den regionala cykelstrategin prioriteras stråk för arbetspendling, stråk för skolpendling, åtgärder som leder till bättre förutsättningar att nyttja flera trafikslag samt åtgärder för trafiksäkerhet.

I den regionala cykelstrategin finns i Nora kommun tolv identifierade cykelvägar, varav fem befintliga sträckor och drygt tio kilometer nya cykelvägar.

Regionalt kulturpolitiskt program för Örebroregionen

För Örebro län finns ett regionalt kulturpolitiskt program från år 2010. Nedanstående mål för kulturen bedöms vara relevanta för översiktsplanen.

- Kreativa och tillgängliga mötesplatser. Kultur ska vara möjlig att uppleva och möta för alla regionens invånare. Gamla och nya mötesplatser utvecklas, såväl fysiska som virtuella.
- Minnesvärt och berörande. Regionen satsar på upplevelser som berör och ger avtryck

inte bara nationellt utan också i Europa.

Det spektakulära blandas med det bekanta. Spännande landmärken gör regionen omtalad.

- Mångfald av uttryck. I regionen finns plats och tolerans för en kulturell mångfald som tar till vara kulturyttringar även utanför de traditionella kulturarenorna.
- Kultur på barn och ungas villkor. Alla barn och ungdomar har möjlighet att uppleva och skapa kultur både i och utanför skolan.
- Forskning och utbildning - den spetsiga regionen. Kulturperspektivet berikar forskningsområden och utbildningsprogrammen på universitetet. Kreativa miljöer och ett rikt kulturliv lockar innovatörer och forskare att komma till regionen.
- Nyttänkande och samarbete. Det goda samarbetet inom och utanför traditionella kultur- och samhällsområden präglar regionen och skapar nya kulturyttringar som märks även på den internationella kulturarenan.
- Offensiv kulturpolitik och dynamisk debatt. I regionen finns en förutsättningsskapande och offensiv kulturpolitik som ser kulturen som en kraft för hållbar tillväxt, livskvalitet och samhällsplanering.
- Stark historia och identitet. Regionens berättelser har lyfts fram genom en bred delaktighet bland befolkning och organisationer. Både fysiska miljöer och den senaste tekniken ger berättelserna liv.
- Levande kultur i en pulserande region. En dynamisk region har ett levande och sprudlande kulturliv av hög kvalitet. Kulturen stärker och utvecklar människors eget skapande och är en garant för ett öppet och demokratiskt samhälle.

Örebro läns kulturplan 2016-2019

För Örebro län finns en regional kulturplan från år 2015. Nedanstående utvecklingsmål för kulturen bedöms vara relevanta för översiktsplanen.

- Region Örebro län kommer att fortsätta utveckla samarbetet med andra län och regioner.
- Region Örebro län har som ambition att utveckla den internationella samverkan inom

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

- kulturområdet, i samverkan med fler aktörer.
- Region Örebro län har inlett ett samarbete med Örebro universitet och Örebro kommun för att utveckla ett kulturellt innovationscenter med fokus på kulturella kreativa näringar.
 - För att nå barn och unga och öka kulturens roll i förskola/skola är en utveckling viktig. En kulturgaranti behövs i länet.
 - En fungerande struktur mellan förskola/skola och professionell kultur behöver utvecklas för att stärka kulturens roll i skolan.
 - Stärkt samverkan mellan länets kultur- och musikskolor är ett pågående utvecklingsarbete som syftar till att förbättra möjligheten för alla barn och unga i länet att utöva kultur.
 - Region Örebro län ska arbeta för förbättrade möjligheter att ta sig till och från kultur i hela länet.
 - Möjligheten att ta del av professionell kultur såsom till exempel dans, musik, teater, konst och museal verksamhet i hela länet ska stärkas genom lättåtkomlighet och utveckling av arrangörskap/kulturella mötesplatser i länet.

I kulturplanen lyfts Stadra Teaters verksamhet och utvecklingen av den fram.

Regionala folkhälsomål

För regionen finns en antagen folkhälsoplan med tillhörande folkhälsopolitiska mål. Visionen för planen är att en god och jämlik hälsa främjas i Örebro län genom långsiktig samverkan mellan olika parter. Samverkan utgår från hälsans bestämningsfaktorer och inriktas på åtgärder för människors rätt till lika villkor för hälsa och livskvalitet. Barn och ungdomar samt äldre är prioriterade målgrupper i planen.

Kommunala Klimatstrategi

Kommunfullmäktige antog den 13 december 2006 en klimatstrategi för Nora kommun. Visionen i klimatstrategin är att energitillförseln i kommunen år 2050 i huvudsak baseras på förnyelsebara energikällor samt att energianvändningen är effektiv i samhällets alla delar och användningen av fossil energi är minimal.

I klimatstrategin finns nedanstående tre övergripande klimatmål.

- År 2025 ska utsläppen av klimatpåverkande gaser ha minskat med 40 procent jämfört med år 2000. Det innebär att utsläppen per person har minskat från 4600 kg till 2800 kg per år.
- År 2010 ska utsläppen av klimatpåverkande gaser ha minskat med fem procent jämfört med år 2000. Det innebär att utsläppen per person har minskat från 4600 kg till 4400 kg per år.
- År 2010 ska utsläppen av klimatpåverkande gaser från kommunens verksamheter ha minskat med 20 procent jämfört med år 2003. Det innebär att de totala utsläppen har minskat från 1900 ton till 1500 ton per år.

Risk- och sårbarhetsanalys

Kommunstyrelsen antog den 30 november 2015 en risk- och sårbarhetsanalys för Nora kommun. Syftet med risk- och sårbarhetsanalysen är bl.a. att kartlägga hot, risker och sårbarheter inom kommunen, att analysen ska utgöra en grund i kommunens löpande krisberedskapsarbete samt att den ska ge underlag för samhällsplanering.

Analysen identifierar ett antal åtgärder som ska genomföras för att säkerställa att kommunen kan upprätthålla samhällsviktiga verksamheter om en samhällsstörning, kris eller extraordinär händelse inträffar.

I analysen ses bl.a. stormar och snöoväder, översvämningar, olyckor med farligt gods, brand i särskilda objekt, störningar i elförsörjningen, störningar i elektroniska kommunikationer, störningar i dricksvattenförsörjningen och avlopssystemen samt störningar i drivmedelsförsörjningen som risker för kommunen.

Lokala miljömål

Kommunen har lokalt det samlade ansvaret för att åstadkomma en god livsmiljö och har enligt riksdagens uttalande ett övergripande ansvar för lokala anpassningar av de nationella miljökvalitetsmålen. Kommunen har flera betydelse-

fulla uppgifter i arbetet för att uppnå miljökvalitetsmålen, dels genom sitt myndighetsarbete och sitt ansvar för samhällsplaneringen samt dels genom åtgärder i sin egen verksamhet. Lokala mål, prioriteringar, åtgärdsstrategier och kommunal samhällsplanering kan ge ramar och underlag för miljöarbetet på lokal nivå.

För Nora kommun finns i dagsläget förslag till lokala miljömål i den miljöplan som är under framtagande.

I miljöplanen vävs de nationella miljökvalitetsmålen samman med de nationella folkhälsomålen och delas in i nedanstående sex prioriterade områden:

- inspiration och samverkan,
- hållbart transportsystem,
- hållbart energisystem,
- hälsofrämjande Nora,
- hållbar planering och skötsel, och
- rent vatten.

PLANFÖRSLAG

I planförslaget har de slutgiltiga avvägningarna och ställningstaganden gjorts mellan olika allmänna och enskilda intressen. Det ger vägledning för beslut om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Planförslaget är vägledande för efterföljande planläggning, lovgivning och tillståndsprövning.

Kommunen ska planera och arbeta för att genomföra planförslaget som också kan ses som en prioriteringslista med koppling till det kommunala budgetarbetet.

Utvecklingsstrategi

För att illustrera de strategiskt långsiktiga intentioner för kommunens samhällsutveckling har en utvecklingsstrategi tagits fram. Utvecklingsstrategin redovisar på en övergripande nivå med breda penseldrag kommunens målsättning för den strategiskt långsiktiga samhällsutvecklingen, vilken ligger till grund för mark- och vattenanvändningen.

Samhällsutvecklingen inom kommunen föreslås koncentreras till tre utvecklingsområden, Nora stad med omnejd, Viker/Skrekarhyttan och Järnboås, samt sju utvecklingsstråk.

Inom utvecklingsområdet för Nora stad med omnejd bedöms avstånden vara sådana att gång- och cykeltrafik i stor utsträckning kan vara ett konkurrenskraftigt alternativ till biltrafik, både inom och mellan tätorterna. De korta avstånden främjar hållbart resande till bl.a. resecentrum samt offentlig och kommersiell service inom kommunen. Detta gynnar miljövänliga kommunikationer och folkhälsan.

Utvecklingsområdena för Viker/Skrekarhyttan och Järnboås främjar en levande landsbygd där befintliga byar och service gynnas.

De sju utvecklingsstråken för bebyggelse föreslås längs Norasjöns stränder, mellan Nora stad och Ås, mellan Ås och Striberg, mellan Pershyttan och Gyttorp, mellan Gyttorp och Vi-

ker samt mellan Nora stad och Järnboås. Inom dessa utvecklingsstråk föreslås främst nya bostäder. Utvecklingsstråken bidrar till att befintliga tätorter och byar sammanbinds.

Vidare föreslås ett utvecklingsstråk söder om länsväg 244, vid Pershyttans industriområde. Inom utvecklingsstråket föreslås främst nya verksamheter.

Inom utvecklingsområdena ska ny bebyggelse främst tillkomma inom befintlig kärna, befintliga tätorter och byar samt föreslagna utvecklingsstråk. Inom utvecklingsstråken, mellan utvecklingsområdena, ska ny bebyggelse i huvudsak tillkomma inom eller i anslutning till befintliga byar och bebyggelse. Ny bebyggelse bör även kunna tillkomma utanför utvecklingsområdena och utvecklingsstråken, på landsbygden, där anslutning till befintlig bebyggelse, kommunikationer och teknisk försörjning ska eftersträvas. Vidare ska kommunala satsningar, såsom nya gång- och cykelvägar, främst prioriteras inom de föreslagna utvecklingsområdena och utvecklingsstråken.

Genom att koncentrera samhällsutvecklingen inom kommunen till utvecklingsområdena och utvecklingsstråken kan i stor utsträckning befintliga kommunikationer och teknisk försörjning användas samtidigt som det stärker underlaget för kollektivtrafik, service och verksamheter. Detta bidrar till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

I utvecklingsstrategin utgör Nora stad en kärna. Nora stad har stor betydelse för kommunens utveckling och omfattar majoriteten av kommunens bostäder och verksamheter. Nora stad är kommunens servicecentrum både vad gäller offentlig och kommersiell service.

Resecentrum i Nora stad utgör i utvecklingsstrategin en nod för transporter. Noden är en viktig knutpunkt för kommunikationer inom kommunen, främst för kollektivtrafiken. Även Gytorp utgör en nod för transporter, då området är viktigt för byte av transportslag samt mellan fordon.

Järnvägen mellan Nora stad och Örebro stad samt de större vägarna i kommunen, riksväg 50, länsväg 243, länsväg 244, länsväg 764, länsväg 767 och länsväg 769, utgör i utvecklingsstrategin transportsamband. Dessa är särskilt viktiga för att tillskapa och upprätthålla goda kommunikationer inom, till och från kommunen. Järnvägen planeras att användas för persontrafik och kommer tillsammans med de större vägarna att utgöra kommunens "livsnerv". Investeringar i transportinfrastrukturen ska främst prioriteras till de utpekade transportsambanden.

I utvecklingsstrategin har tre viktiga funktioner för den tekniska försörjningen särskilt markerats, en ny vattenledning från Rya vattenverk och en ny vattenledning för Vätternvatten samt en ny kraftledning. Ledningarna har stor betydelse för den tekniska försörjningen.

Riksintressen

Nedan redovisas hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena.

Naturvården

Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av områden av riksintresse för naturvården ska naturvärdena värnas.

Amboberget

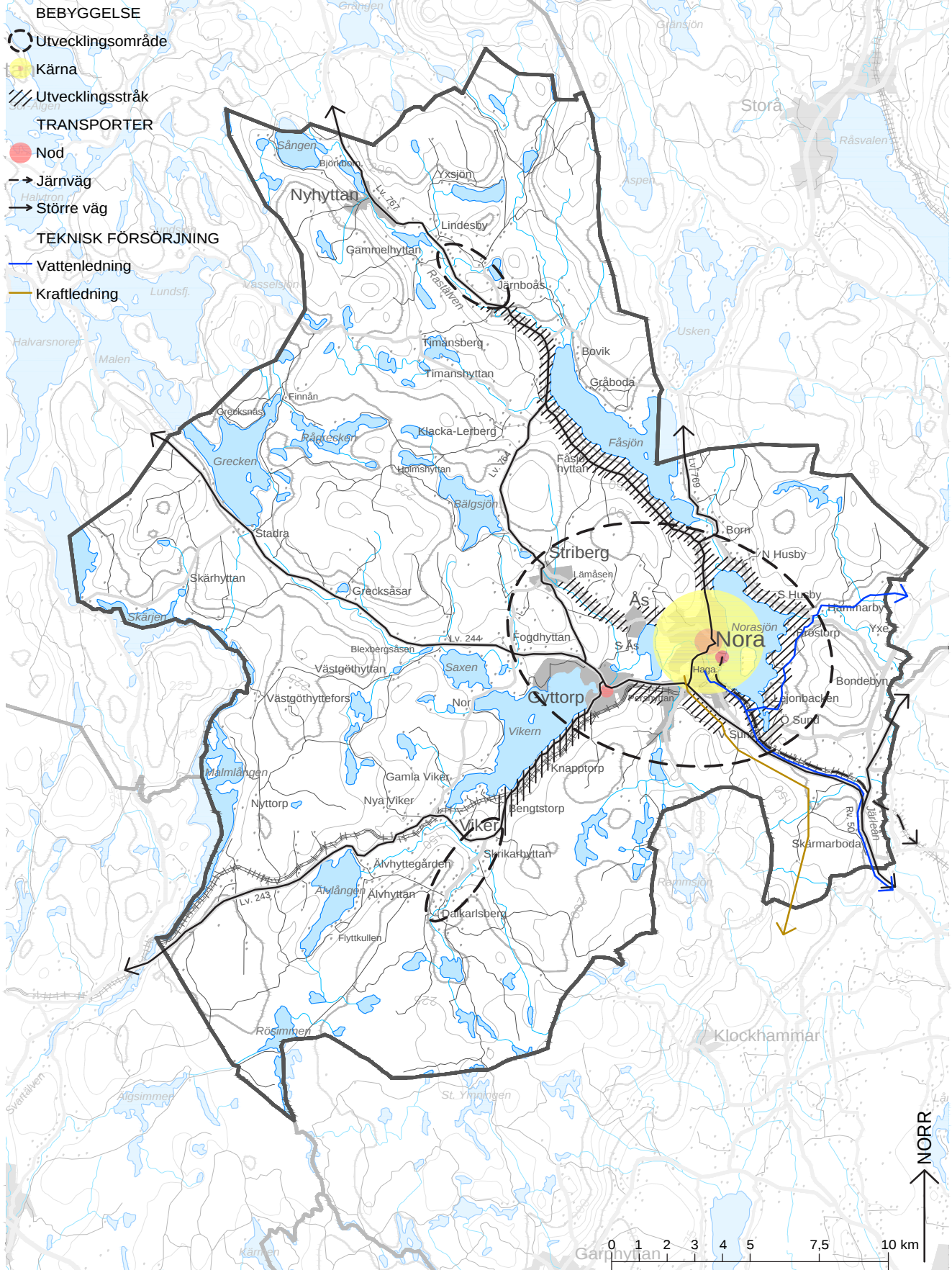
I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de naturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön ska ny bebyggelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka naturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att inga ingrepp sker i landformerna, dvs. att förkastningsbranterna och mellanliggande bukt med klappervallar inte skadas. Vidare är det viktigt att lövlunden och tallskogen bevaras.

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

UTVECKLINGSSTRATEGI

Grängshyttforsarna

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de naturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön ska ny bebyggelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka naturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att Rastälven inte påverkas av vattenreglering, anläggningar eller vattenföroreningar. Inte heller andra åtgärder, såsom förändringar av vattendragets sträckning eller vandringshinder, får vidtas i eller i närheten av älven som kan påverka lek- och tillväxtområdena för fisken samt flodpärlmusslan.

Hyttebacken

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de naturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön ska ny bebyggelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka naturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att ängen hålls öppen genom fortsatt åker- och ängsbruk samt att landskapselementen sköts. Vidare är det viktigt att igenvuxna marker restaureras.

Järleån

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de naturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön ska ny bebyggelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka naturvärdena negativt.

gelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka naturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att inga ingrepp vidtas i landformerna eller vattenföringen. Inte heller andra åtgärder, såsom förändringar av vattendragets sträckning eller vandringshinder, får vidtas i eller i närheten av älven som kan påverka forssträckorna, lövskogen eller det rika djurlivet.

Järleån (Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen)

Källeråsmossen

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de naturvärden som finns inom området.

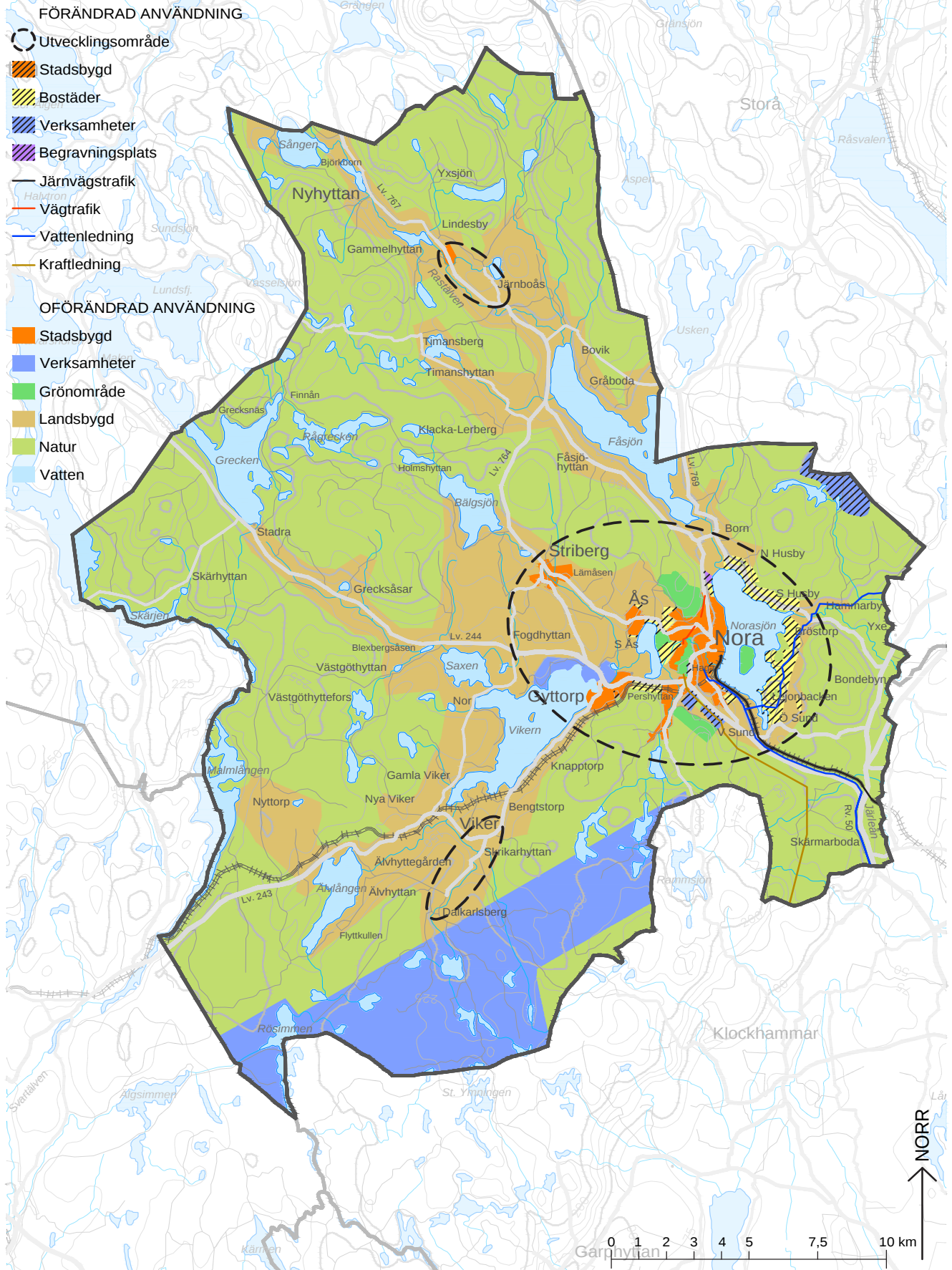
För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön ska ny bebyggelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka naturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att mossen bevaras och att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning samt torvtäkt. Vidare bör inte sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzonen få avverkas.

Lundsfjärden

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur, där

PLANFÖRSLAG MARK- OCH VATTENANVÄNDNING

områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de naturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön ska ny bebyggelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka naturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att Brunnshtebäcken inte påverkas av ändrad vattenföring, topografi och bottenmaterial eller vattenföroreningar. Inte heller några andra åtgärder, såsom vandringshinder eller vattenuttag, får vidtas som kan hota öringsstammen. Vidare är det viktigt att inte åtgärder, såsom utsläpp eller ändrad reglering, vidtas i sjöarna nedströms och uppströms bäcken.

Röbergshagemossen och Dammossen

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de naturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön ska ny bebyggelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka naturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att de hydrologiska förhållandena inom området bibehålls.

Älvhyttan

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur och ett större markområde med användningen landsbygd samt ett mindre markområde med användningen verksamheter, där områdenas användning föreslås bli oförändrad. Användningarna bedöms tillgodose riksintresset och de naturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön ska ny bebyggelse inom området anpassas till och ta hänsyn

till områdets naturvärden och inga åtgärder få vidtas som kan påverka naturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att odlingslandskapet hålls öppet genom fortsatt åker- och ängsbruk. Vidare är det viktigt att igenvuxna ängar och naturbetesmarker restaureras.

Kulturmiljövården

Kommunen ska ha en dialog med länsstyrelsen om föreslagna revideringar av områdena av riksintresse för kulturmiljövården.

Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av riksintressena ska kulturvärdena värnas.

Bondebyn - Järle - Yxe

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de kulturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön ska ny bebyggelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka kulturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att kulturmiljön hålls samman och att byggnader får behålla sina ursprungliga karaktärer samt att odlingslandskapet hålls öppet. Vård och underhåll av byggnaderna ska ske med varsamhet och hänsyn till kulturmiljön samt till de enskilda byggnadernas kulturvärden. Vidare är det viktigt att dammen inom området bibehålls.

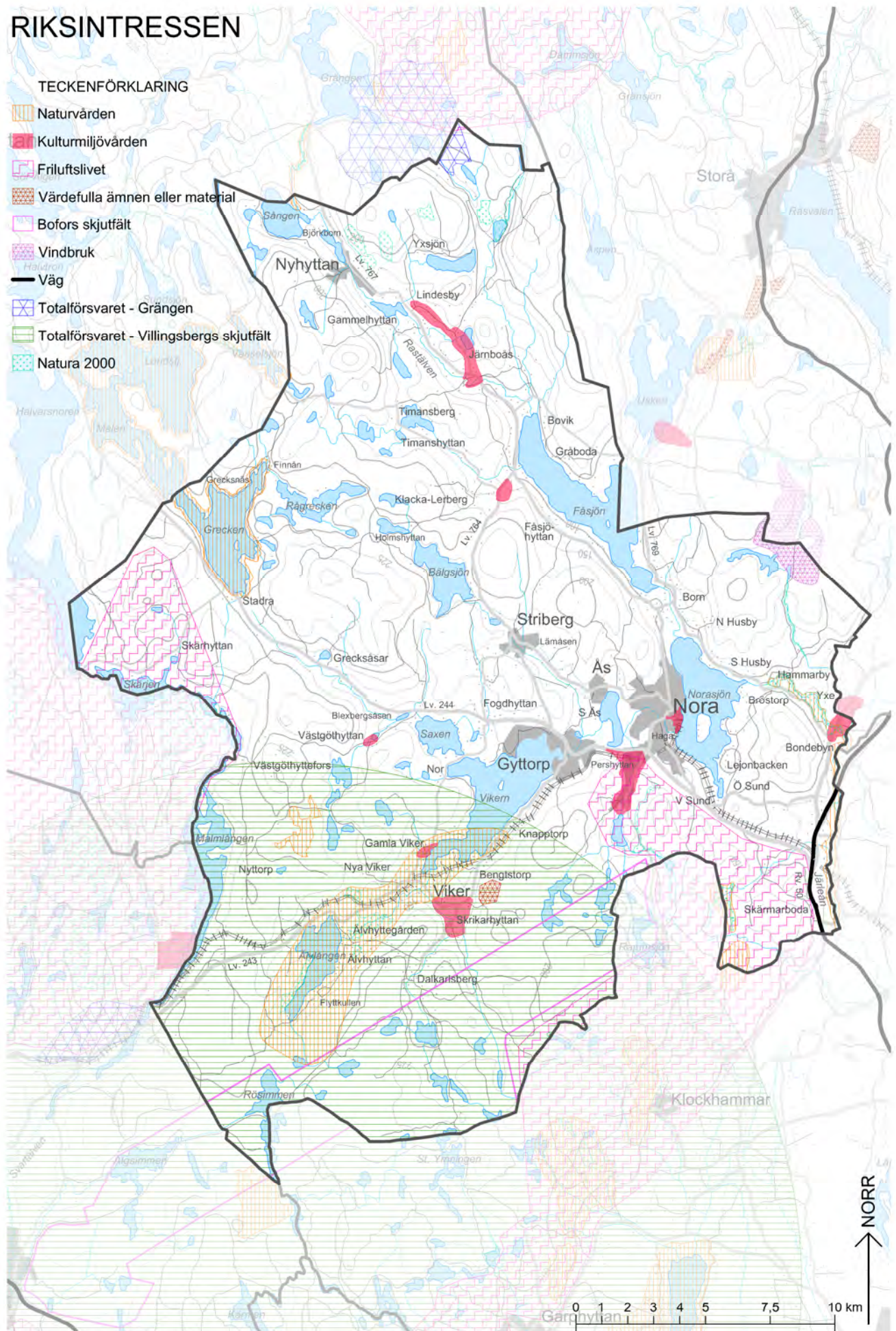
Riksintresset är i dag inte detaljplanelagt. För att säkerställa områdets kulturvärden bör detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas.

Centrala Nora

I planförslaget ligger riksintresset inom Nora stad med användningen stadsbygd, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de kulturvärden som finns inom området.

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

RIKSINTRESSEN

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön ska ny bebyggelse inom området anpassas till och ta hänsyn till områdets kulturvärden och inga åtgärder få vidtas som kan påverka kulturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att kulturmiljön hålls samman samt att byggnader och den rätvinkliga rutnätsstaden får behålla sina ursprungliga karaktärer. Vård och underhåll av dessa ska ske med varsamhet och hänsyn till kulturmiljön samt till de enskilda byggnadernas kulturvärden. Vidare är en förutsättning för bevarandet av kulturmiljön att utblickar över Norasjön bibehålls samt att stads- och landskapsbilden kring sjön bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Prägeln av en gammal bergslagsstad i ett omland av odlingslandskap på sluttningar ner mot sjön bör särskilt bevaras.

Centrala Nora

Inom området bör ny bebyggelse anpassas till befintligt bebyggelsemönster och småskalighet samt främst uppföras med fasader av trä eller sten.

Större delen av riksintresset är i dag detaljplanlagt. För att säkerställa områdets kulturvärden bör samtliga detaljplaner och områdesbestämmelser gås igenom samt behovet av skydds- och varsamhetsbestämmelser samt rivningsförbud ses över. Även för de resterande delarna av riksintresset bör detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas.

Gamla Viker

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen landsbygd, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de kulturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön ska ny bebyggelse inom området anpassas till och ta hänsyn till områdets kulturvärden och inga åtgärder få vidtas som kan påverka kulturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att kulturmiljön hålls samman och att byggnader får behålla sin ursprungliga karaktär samt att odlingslandskapet hålls öppet. Vård och underhåll av byggnaderna ska ske med varsamhet och hänsyn till kulturmiljön samt till de enskilda byggnadernas kulturvärden.

Inom området bör ny bebyggelse anpassas till befintligt bebyggelsemönster och bergsmansgårdarnas placering.

Riksintresset är i dag inte detaljplanlagt. För att säkerställa områdets kulturvärden bör detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas.

Järnboås - Finnshyttan - Lindesby

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen landsbygd, ett större markområde med användningen natur och ett mindre markområde med användningen stadsbygd, där områdenas användning föreslås bli oförändrad. Användningarna bedöms tillgodose riksintresset och de kulturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön ska ny bebyggelse inom området anpassas till och ta hänsyn till områdets kulturvärden och inga åtgärder få vidtas som kan påverka kulturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att kulturmiljön hålls samman, att byggnader och kyrkomiljön får behålla sina ursprungliga karaktärer samt att odlingslandskapet hålls öppet. Vård och un-

derhåll av byggnaderna ska ske med varsamhet och hänsyn till kulturmiljön samt till de enskilda byggnadernas kulturvärden.

Inom området bör ny bebyggelse anpassas till befintligt bebyggelsemönster, kyrkomiljön och bergsmansgårdarnas placering.

Riksintresset är i dag inte detaljplanlagt. För att säkerställa områdets kulturvärden bör detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas.

Järnboås kyrka

Klacka - Lerberg

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen natur och ett större markområde med användningen landsbygd, där områdenas användning föreslås bli oförändrad. Användningarna bedöms tillgodose riksintresset och de kulturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön ska ny bebyggelse undvikas inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka kulturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att kulturmiljön hålls samman och att gruvområdet får behålla sin ursprungliga karaktär. Underhåll av gruvområdet ska ske med varsamhet och hänsyn till kulturmiljön.

Riksintresset är i dag inte detaljplanlagt. För att säkerställa områdets kulturvärden bör detaljplan

eller områdesbestämmelser upprättas.

Pershyttan

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen stadsbygd, ett större markområde med användningen natur och mindre markområden med användningen grönområde samt landsbygd, där områdenas användning föreslås bli oförändrad. Vidare ligger området inom ett mindre markområde med användningen bostäder, där områdets användning föreslås bli förändrad. Användningarna bedöms tillgodose riksintresset och de kulturvärden som finns inom området.

Pershyttan

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön ska ny bebyggelse inom området anpassas till och ta hänsyn till områdets kulturvärden och inga åtgärder få vidtas som kan påverka kulturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att kulturmiljön hålls samman samt att byggnader, hytt- och gruvområdet får behålla sina ursprungliga karaktärer. Vård och underhåll av dessa ska ske med varsamhet och hänsyn till kulturmiljön samt till de enskilda byggnadernas och anläggningarnas kulturvärden.

Inom området bör ny bebyggelse anpassas till befintligt bebyggelsemönster och anläggningarnas placering samt främst uppföras med fasader av trä.

Större delen av riksintresset är i dag detaljpla-

nelagt. För att säkerställa områdets kulturvärden bör samtliga detaljplaner och områdesbestämmelser gås igenom samt behovet av skydds- och varsamhetsbestämmelser samt rivningsförbud ses över. Även för de resterande delarna av riksintresset bör detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas.

Skrikarhyttan

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen landsbygd, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de kulturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön ska ny bebyggelse inom området anpassas till och ta hänsyn till områdets kulturvärden och inga åtgärder få vidtas som kan påverka kulturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att kulturmiljön hålls samman, att byggnader, hytt- och gruvområden får behålla sina ursprungliga karaktärer samt att odlingslandskapet hålls öppet. Vård och underhåll av dessa ska ske med varsamhet och hänsyn till kulturmiljön samt till de enskilda byggnadernas kulturvärden.

Inom området bör ny bebyggelse anpassas till befintligt bebyggelsemönster samt till sockencentrumets och bergsmansgårdarnas placering.

Riksintresset är i dag inte detaljpanelagt. För att säkerställa områdets kulturvärden bör detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas.

Västgöthyttan

I planförslaget ligger riksintresset inom ett större markområde med användningen landsbygd, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de kulturvärden som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön ska ny bebyggelse inom området anpassas till och ta hänsyn till områdets kulturvärden och inga åtgärder få vidtas som kan påverka kulturvärdena negativt.

En förutsättning för bevarandet är att kulturmiljön hålls samman samt att byggnader, bymiljön och hyttuinerna får behålla sina ursprungliga karaktärer. Vård och underhåll av dessa ska ske med varsamhet och hänsyn till kulturmiljön samt till de enskilda byggnadernas kulturvärden.

Inom området bör ny bebyggelse anpassas till befintligt bebyggelsemönster och bergslagsgårdarnas placering.

Riksintresset är i dag inte detaljpanelagt. För att säkerställa områdets kulturvärden bör detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas.

Friluftslivet

För att skydda riksintressena mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljöerna ska ny bebyggelse undvikas inom områdena och inga åtgärder få vidtas som kan påverka natur- eller kulturvärdena negativt. En utveckling av turismen inom områdena bedöms stärka riksintressena ytterligare.

Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av riksintressena ska natur- och kulturvärdena värnas.

Finnekroken

I planförslaget ligger området inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de natur- och kulturvärden som finns inom området.

En förutsättning för bevarandet är att området behåller sin karaktär som ostört vildmarksområde, behålls opåverkat av infrastruktur och bebyggelse samt att de upplevelsevärden och friluftaktiviteter som finns inom området bevaras och utvecklas.

Kilsbergen

I planförslaget ligger området inom ett större markområde med användningen natur och mindre markområden med användningen stadsbygd, grönområde samt landsbygd, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Vidare

ligger området inom mindre markområden med användningen bostäder och verksamheter, där områdenas användning föreslås bli förändrad. Användningarna bedöms tillgodose riksintresset och de natur- och kulturvärden som finns inom området.

Mountainbikeleder inom Kilsbergen

En förutsättning för bevarandet är att området behåller sin karaktär som ostört vildmarksområde, behålls opåverkat av infrastruktur och bebyggelse samt att de upplevelsevärden och friluftaktiviteter som finns inom området bevaras och utvecklas.

Nya bostäder och verksamheter i Pershyttan, nya bostäder mellan Pershyttan och Gytorp samt en utvidgning av Pershyttans industriområde bedöms inte påtagligt skada natur- eller kulturmiljöerna inom området.

Kindlaområdet

I planförslaget ligger området inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de natur- och kulturvärden som finns inom området.

En förutsättning för bevarandet är att området behåller sin karaktär som ostört vildmarksområde, behålls opåverkat av infrastruktur och bebyggelse samt att de upplevelsevärden och friluftaktiviteter som finns inom området bevaras och utvecklas.

Värdefulla ämnen eller material

Skrikarhyttan

I planförslaget ligger området inom ett större markområde med användningen landsbygd, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de fyndigheter av värdefulla ämnen eller material som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt försvåra utvinningen av fyndigheterna ska ingen ny bebyggelse få tillkomma inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka utvinningen negativt. Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av riksintresset ska fyndigheterna värnas.

Anläggningar för industriell produktion

Bofors skjutfält

I planförslaget utgör området ett markområde för verksamheter, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de anläggningar för industriell produktion som finns inom området.

Riksintresset saknar i dag geografisk avgränsning. Området föreslås geografiskt avgränsas så att riksintresset omfattar själva skjutfältet.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten till eller utnyttjandet av anläggningarna ska ingen ny bebyggelse få tillkomma inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka anläggningarna negativt. Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av riksintresset ska anläggningarnas funktioner värnas.

Anläggningar för energiproduktion

Vindbruk

I planförslaget utgör området ett markområde för verksamheter, där områdets användning föreslås bli förändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de anläggningar för energiproduktion som kan komma att anläggas inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten till eller utnytt-

jandet av de anläggningar som kan komma att anläggas ska ingen ny bebyggelse få tillkomma inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka eventuella anläggningar negativt. Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av riksintresset ska eventuella anläggningarnas funktioner värnas.

Anläggningar för kommunikationer

Riksväg 50

Nora kommun ska tillsammans med övriga berörda kommuner verka för att standarden på riksvägen kontinuerligt förbättras och att en ny väg byggs vid länsväg 832, mellan Mogetorp och Järleån.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten till eller utnyttjandet av anläggningen ska ingen ny bebyggelse få tillkomma inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka anläggningen negativt. Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av riksintresset ska anläggningens funktion värnas.

Totalförsvaret

Försvarmakten ska kontaktas i tidigt skede vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning som avser höga objekt.

Grängen

I planförslaget ligger området inom ett större markområde med användningen natur, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningen bedöms tillgodose riksintresset och de intressen för totalförsvaret som finns inom området.

För att skydda riksintresset mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen ska ingen ny bebyggelse få tillkomma inom området och inga åtgärder få vidtas som kan påverka totalförsvarets intressen negativt.

Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av riksintresset ska totalförsvarets intressen värnas och samråd ske med Försvarmakten.

Villingsbergs skjutfält

Kommunen ska verka för att hålla det hinderfria området fritt från höga objekt. Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning inom riksintresset som avser höga objekt ska samråd ske med Försvarmakten.

Natura 2000-områden

Kommunen ställer sig positiv till en utvidgning av det befintliga Natura 2000-området, Håkansbodaberget, och föreslaget nytt Natura 2000-område, Tjuråsen.

I planförslaget ligger flertalet Natura 2000-områden inom större markområden med användningen natur, där områdenas användning föreslås bli oförändrad. Vidare ligger Kvarnbäcken-Lärkesån även inom ett större markområde med användningen grönområde, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Venakärret, Venen och Älvhytteängen ligger inom ett större markområde med användningen landsbygd, där områdets användning föreslås bli oförändrad. Användningarna bedöms tillgodose riksintressena och de natur- och kulturvärden som finns inom områdena.

För att skydda riksintressena mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- och kulturvärdena ska ny bebyggelse undvikas inom områdena och inga åtgärder få vidtas som kan påverka natur- eller kulturvärdena negativt. Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av riksintressena ska natur- och kulturvärdena värnas.

Miljökvalitetsnormer

Nedan redovisas hur kommunen avser att följa gällande miljökvalitetsnormer.

Kommunen ska beakta miljökvalitetsnormerna vid all planläggning, lovgivning och tillståndsprövning samt säkerställa att gällande miljökvalitetsnormer följs. Metoder ska utvecklas för regelbunden kontroll av miljökvaliteten. Särskilt åtgärdsprogram ska upprättas om det behövs för att en miljökvalitetsnorm ska kunna följas.

Utomhusluft

I planförslaget föreslås samhällsutvecklingen inom kommunen koncentreras till tre utvecklingsområden för Nora stad med omnejd, Viker/Skrekarhyttan och Järnboås samt sju utvecklingsstråk.

En utveckling enligt planförslaget innebär att ny bebyggelse främst tillkommer inom och mellan Nora stad, Ås, Striberg, Pershyttan, Gyttop, Viker/Skrekarhyttan och Järnboås samt längs Norasjöns stränder.

Ett ökat antal människor betyder med nödvändighet att transportbehovet kommer att öka. Till viss del kommer detta att ske med bil, vilket påverkar miljökvalitetsnormerna. Å andra sidan finns det anledning att anta att närheten till service och kollektivtrafik innebär ett minskat bilberoende. En utveckling enligt planförslaget bedöms därför inte i märkbar grad påverka förutsättningarna för att följa miljökvalitetsnormerna.

Omgivningsbuller

Miljökvalitetsnormerna för omgivningsbuller, såsom de är formulerade, gäller egentligen inte Nora kommun.

I planförslaget föreslås dock inga åtgärder som märkbart försämrar bullersituationen inom kommunen. För bebyggelse förtydligas förutsättningarna genom att riktvärden för buller och skyddsavstånd till bullriga verksamheter anges. Överskrids riktvärdena eller underskrids skyddsavstånden ska kommunen verka för att åtgärder vidtas som förbättrar ljudmiljön.

Vattenförvaltning

En utveckling enligt planförslaget innebär att ny bebyggelse främst tillkommer inom områden som är eller kommer att anslutas till kommunens verksamhetsområden för vattenförsörjning och spillvatten. Vidare ska kommunen verka för att enskilda avloppsanläggningar med brister förbättras så att dagens reningskrav uppfylls. Dagvatten ska omhändertas lokalt och vid behov renas innan det når recipient.

Kommunen ska även verka för att markområden som är förorenade undersöks och vid behov saneras så att inga risker för miljön och människors hälsa föreligger. Vad det gäller försurning, som är en bidragande orsak till att kvicksilver frigörs i våra sjöar och vattendrag, ska kommunen verka för att de inte försuras ytterligare.

En utveckling enligt planförslaget bedöms utifrån detta inte påverka förutsättningarna för att följa miljökvalitetsnormerna.

Bostäder

Enstaka nya bostäder, upp till och med fem enbostadshus, ska kunna prövas genom lovgivning utan att behöva föregås av planläggning. Ny sammanhållen bebyggelse med fler än fem enbostadshus ska däremot prövas i detaljplan. Vid eventuella konflikter med andra intressen ska det från fall till fall avgöras om även färre än fem enbostadshus ska prövas i detaljplan.

Inom eller i närheten av de utpekade områdena för nya bostäder kan det finnas djur, svampar eller växter som är fridlysta eller rödlistade. Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning ska detta klargöras.

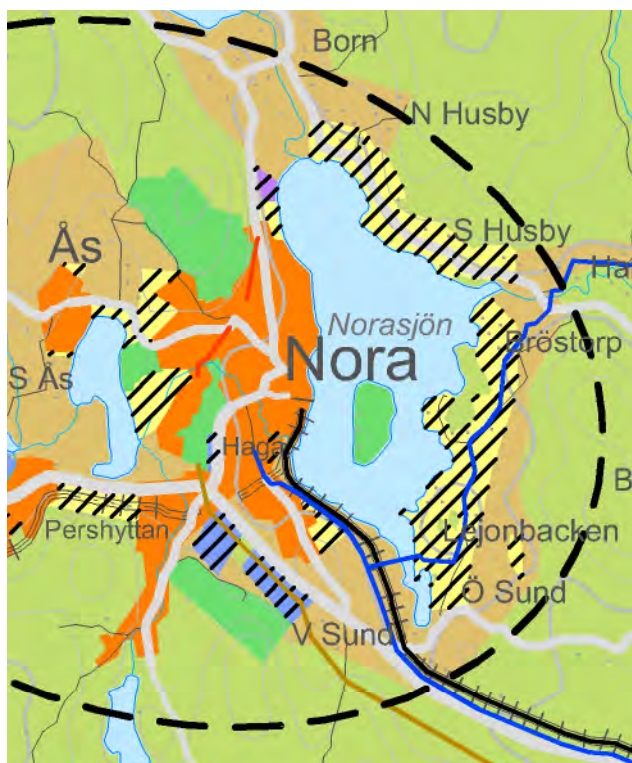
Vikern

Flera av de föreslagna områdena för nya bostäder ligger helt eller delvis inom strandskyddat område. Dessa områden ska utredas som möjliga LIS-områden i ett tillägg till översiktsplanen. Innan tillägget till översiktsplanen tas fram kan nya bostäder troligen inte tillkomma inom dessa

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

områden, om inte något annat särskilt skäl enligt MB är tillämpligt.

Det finns i dag inte en utan flera vedertagna definitioner av vad som menas med landsbygd. Det finns heller ingen definition i lagstiftningen av vad som menas med landsbygdsutveckling. När det gäller LIS bedöms dock att hela kommunen utgör landsbygd. I tillägget till översiktsplanen behöver begreppet landsbygdsutveckling definieras för LIS.

Mark- och vattenanvändning

Nora stad

I planförslaget utgör Nora stad stadsbygd. Nya bostäder bör främst tillkomma inom de utpekade områdena samt genom förtätning inom staden. Området karaktäriseras av en småstadsmiljö med bl.a. trästadsbebyggelse och utblickar över Norasjön. Inom staden bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsens struktur och skala. Stor hänsyn bör tas till områdets kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Utblickar över Norasjön bör bibehållas.

Inom Nora stad är det viktigt att befintliga mötesplatser bibehålls och att nya skapas.

Bostäder i Nora stad

Inom Nora stad behöver hänsyn tas till:

- centrala Nora som är av riksintresse för kulturmiljövården,
- den tillståndspliktiga zonen utmed länsväg 244,
- ett biotopskyddsområde,
- ett naturvårdsavtal,
- strandskydd,
- skogliga värdestrakter,
- en nyckelbiotop,
- områden utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- Smygarebäcken och Kvarnbäcken-Lärkesån som värdefulla vattenområden för natur och fiske,
- sumpskogar,
- fornlämningar,
- byggnadsminnen,
- potentiellt förorenade områden,
- miljöfarliga verksamheter,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar och järnvägen,
- vibrationer från väg- och järnvägstrafik,
- markradon,
- transporter av farligt gods på länsväg 244, och
- elektroniska och magnetiska fält från bl.a. kraftledningar.

I planförslaget föreslås tre nya områden för bostäder i anslutning till Nora stad.

Kristinelund

Området är ca 16 hektar stort och karaktäriseras av ett öppet landskap med utblickar över Norasjön. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den intilliggande bebyggelsens struktur och skala.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- ett område utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar och järnvägen,
- vibrationer från väg- och järnvägstrafik, och
- markradon.

Fibbetorp-Hagby

Området är ca 44 hektar stort och karaktäriseras av ett öppet landskap med utblickar över Åsbojön. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med arkitektonisk variation vad avser struktur, skala och karaktär i övrigt.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- skogliga värdeetrakter,
- ett område utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- en fornlämning,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk, och
- markradon.

Karlslund

Området är ca elva hektar stort och karaktäriseras av ett öppet landskap med utblickar över Norasjön. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den intilliggande bebyggelsens struktur och skala.

En exploatering av området bör föregås av en utbyggnad av Hagbyleden.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- skogliga värdeetrakter,
- ett område utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram,

- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik, och
- markradon.

Pershyttan

I planförslaget utgör Pershyttan stadsbygd. Nya bostäder bör främst tillkomma inom det utpekade området samt genom förtätning. Området karaktäriseras av en bergslagsmiljö med bl.a. hytt- och gruvområde.

Inom Pershyttan bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsens struktur, skala och karaktär. Stor hänsyn bör tas till områdets kulturhistoriska och arkitektoniska värden, vilka bör styra omfattningen och lokaliseringen av nya bostäder.

Bostäder i Pershyttan

Inom Pershyttan behöver hänsyn tas till:

- Pershyttan som är av riksintresse för kulturmiljövården,
- Kilsbergen som är av riksintresse för friluftslivet,
- den tillståndspliktiga zonen utmed länsväg 244,
- strandskydd,
- Smygarebäcken som värdefullt vattenområde för natur och fiske,
- Natura 2000-området Kvarnbäcken-Lärkesån,
- kulturresevatet Gamla Pershyttans bergsmansby,

- fornlämningar,
- byggnadsminnet Stiftelsen Nora Järnvägs-museum och Veteranjärnvägs anläggningar,
- Pershyttan som värdefullt vattenområde för kultur,
- potentiellt förorenade områden,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar och järnvägen,
- vibrationer från väg- och järnvägstrafik,
- markradon,
- transporter av farligt gods på länsväg 244, och
- elektroniska och magnetiska fält från bl.a. kraftledningar.

Mellan Pershyttan och Gyttoorp

I planförslaget föreslås ett nytt område för bostäder i anslutning till Pershyttan och Gyttoorp. Området är ca 35 hektar stort och karaktäriseras av ett skogslandskap. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den intilliggande bebyggelsens struktur, skala och karaktär. Stor hänsyn bör tas till områdets samt intilliggande områdets kulturhistoriska och arkitektoniska värden, vilka bör styra omfattningen och lokaliseringen av nya bostäder.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- Pershyttan som är av riksintresse för kultur-miljövården,
- Kilsbergen som är av riksintresse för friluftslivet,
- den tillståndspliktiga zonen utmed länsväg 244,
- kulturresevatet Gamla Pershyttans bergsmansby,
- en fornlämning,
- byggnadsminnet Nora Ervalla järnväg,
- Pershyttan som värdefullt vattenområde för kultur,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar och järnvägen,
- vibrationer från väg- och järnvägstrafik,
- markradon, och
- transporter av farligt gods på länsväg 244.

Norasjön

I planförslaget föreslås tre nya områden för bostäder längs Norasjöns östra strand. Områdena föreslås på sikt även kunna innehålla offentlig service, såsom exempelvis förskola.

Norra området

Området är ca 695 hektar stort och karaktäriseras av ett öppet landskap med utblickar över Norasjön. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den intilliggande bebyggelsens struktur och skala.

Utblickar över Norasjön bör bibehållas från Nora stad och säkerställas från området. Vidare bör landskapsbilden kring sjön bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Utblickarna och landskapsbilden bör styra omfattningen och lokaliseringen av nya bostäder. Prägeln av en gammal bergslagsstad i ett omland av odlingslandskap på sluttningar ner mot sjön bör särskilt bevaras.

Lokaliseringen av nya bostäder bör i möjligaste mån undvikas på jordbruksmark.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- skogliga värdetrakter,
- ett område utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- en ängs- och betesmark enligt ängs- och betesmarksinventeringen,
- fornlämningar,
- Järleån-Dyltaån som värdefullt vattenområde för kultur,
- potentiellt förorenade områden,
- en miljöfarlig verksamhet,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk, och
- markradon.

Södra området

Området är ca 266 hektar stort och karaktäriseras av ett öppet landskap med utblickar över Norasjön. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den intilliggande bebyggelsens struktur och skala.

Utblickar över Norasjön bör bibehållas från Nora stad och säkerställas från området. Lokaliseringen av nya bostäder bör i möjligaste mån undvikas på jordbruksmark.

Utblick över Norasjön (Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen)

Inom området behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- skogliga värdeetrakter,
- ett område utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- fornlämningar,
- Järleån-Dyltaån som värdefullt vattenområde för kultur,
- potentiellt förorenade områden,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk, och
- markradon.

Öster om golfbanan

Området är ca nio hektar stort och karaktäriseras av ett skogslandskap. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med arkitektonisk variation vad avser struktur, skala och karaktär i övrigt. Lokaliseringen av nya bostäder bör i möjligaste mån undvikas på jordbruksmark.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- skogliga värdeetrakter,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- ras- och skredrisk, och
- markradon.

Ås

I planförslaget utgör Ås stadsbygd. Nya bostäder bör främst tillkomma inom de utpekade områdena samt genom förtätning. Området karaktäriseras av villabebyggelse med utblickar över Åsbosjön. Inom Ås bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsestrukturen.

Mark- och vattenanvändning

Inom Ås behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- skogliga värdeetrakter,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik, och
- markradon.

I planförslaget föreslås fyra nya områden för bostäder i anslutning till Ås.

Skofrtorp

Området är ca 31 hektar stort och karaktäriseras av ett skogslandskap. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med arkitektonisk variation vad avser struktur, skala och

karaktär i övrigt.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- skogliga värdetrakter,
- fornlämningar,
- potentiellt förorenade områden,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik, och
- markradon.

Skoftrorpsviken

Området är ca elva hektar stort och karaktäriseras av ett öppet landskap med utblickar över Åsbojön. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den intilliggande bebyggelsens struktur och skala.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- skogliga värdetrakter,
- fornlämningar,
- potentiellt förorenade områden,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik, och
- markradon.

Norra Ås

Området är ca tre hektar stort och karaktäriseras av ett skogslandskap. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den intilliggande bebyggelsens struktur och skala.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- skogliga värdetrakter,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- ras- och skredrisk, och
- markradon.

Södra Ås

Området är ca två hektar stort och karaktäriseras av ett öppet landskap med utblickar över Åsbojön. Inom området bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den intilliggande bebyggelsestrukturen.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- skogliga värdetrakter,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk, och
- markradon.

Striberg

I planförslaget utgör Striberg stadsbygd. Nya bostäder bör främst tillkomma genom förtätning. Området karaktäriseras av villabebyggelse och ett öppet landskap. Inom Striberg bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsestrukturen och undvikas på åkermark.

Inom Striberg behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- en ängs- och betesmark enligt ängs- och betesmarksinventeringen,
- Ringshyttebäcken och Åsbobergsbäcken som värdefullt vattenområde för natur,
- fornlämningar,
- potentiellt förorenade områden,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik, och
- markradon.

Gyttorp

I planförslaget utgör Gyttorp stadsbygd. Nya bostäder bör främst tillkomma inom det utpekade området samt genom förtätning. Området karaktäriseras av en blandad bostadsbebyggelse med bl.a. Gyttorps centrum som är utformat av arkitekten Ralph Erskine. Inom Gyttorp bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsens struktur och skala. Stor hänsyn bör tas till områdets kulturhistoriska och arkitektoniska värden.

Inom Gyttorp behöver hänsyn tas till:

- den tillståndspliktiga zonen utmed länsväg 243 och länsväg 244,
- strandskydd,
- skogliga värdetrakter,
- nyckelbiotoper,

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

- ett område utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- fornlämningar,
- byggnadsminnet Gyttorps centrum,
- potentiellt förorenade områden,
- en miljöfarlig verksamhet,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar och järnvägen,
- vibrationer från väg- och järnvägstrafik,
- markradon, och
- transporter av farligt gods på länsväg 243 och länsväg 244.

Bostäder i Gyttorp

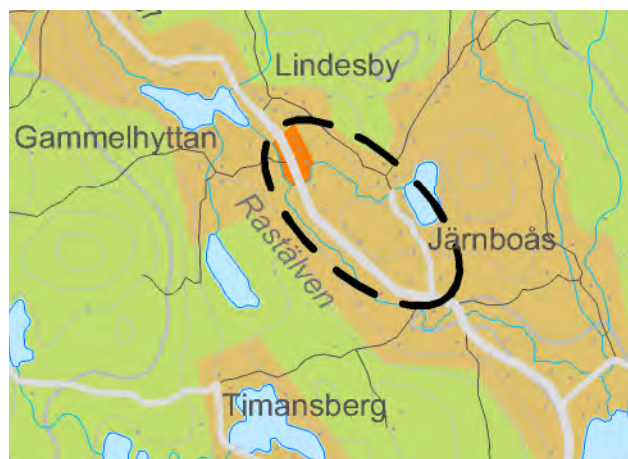
Järnboås

I planförslaget utgör Järnboås stadsbygd. Nya bostäder bör främst tillkomma genom förtätning. Området karaktäriseras av villabebyggelse och ett öppet landskap. Inom Järnboås bör nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsens struktur och skala.

Inom Järnboås behöver hänsyn tas till:

- Järnboås - Finnshyttan - Lindesby som är av riksintresse för kulturmiljövården,
- strandskydd,
- skogliga värdestrakter,
- en nyckelbiotop,
- ett område utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- Rastälven vid Grängshyttforsarna som värdefullt vattenområde för natur och fiske,
- en fornlämning,
- Rastälven som värdefullt vattenområde för

- kultur,
- potentiellt förorenade områden,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik,
- markradon, och
- elektroniska och magnetiska fält från bl.a. kraftledningar.

Mark- och vattenanvändning

Landsbygd

Nya bostäder utanför utpekade områden bör främst tillkomma på landsbygden inom utvecklingsområdena och utvecklingsstråken. Inom utvecklingsområdena och utvecklingsstråken på landsbygden bör nya bostäder framförallt uppföras i anslutning till befintlig bebyggelse, kommunikationer och teknisk försörjning.

Mark- och vattenanvändning

Bostäder på landsbygden bör även kunna tillkomma utanför utvecklingsområdena och ut-

vecklingsstråken. Anslutning till befintlig bebyggelse, kommunikationer och teknisk försörjning ska eftersträvas.

Verksamheter

Inom eller i närheten av de utpekade områdena för nya verksamheter kan det finnas djur, svampar eller växter som är fridlysta eller rödlistade. Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning ska detta klargöras.

Flera av de föreslagna områdena för nya verksamheter ligger helt eller delvis inom strand-skyddat område. Dessa områden ska utredas som möjliga LIS-områden i ett tillägg till översiktsplanen. Innan tillägget till översiktsplanen tas fram kan nya verksamheter troligen inte tillkomma inom dessa områden, om inte något annat särskilt skäl enligt MB är tillämpligt.

Det finns i dag inte en utan flera vedertagna definitioner av vad som menas med landsbygd. Det finns heller ingen definition i lagstiftningen av vad som menas med landsbygdsutveckling. När det gäller LIS bedöms dock att hela kommunen utgör landsbygd. I tillägget till översiktsplanen behöver begreppet landsbygdsutveckling definieras för LIS.

Nora stad

I planförslaget utgör Nora stad stadsbygd. Nya verksamheter bör främst tillkomma inom de utpekade områdena samt genom förtätning inom staden i anslutning till befintliga verksamheter. Området karaktäriseras av en småstadsmiljö med bl.a. trästadsbebyggelse och utblickar över Norasjön. Inom staden bör nya verksamheter placeras och utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsens struktur och skala. Stor hänsyn bör tas till områdets kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Utblickar över Norasjön bör bibehållas.

De nya områdena bedöms möjliggöra att befintliga verksamheter ges utrymme att expandera och utveckla sina verksamheter i närområdet.

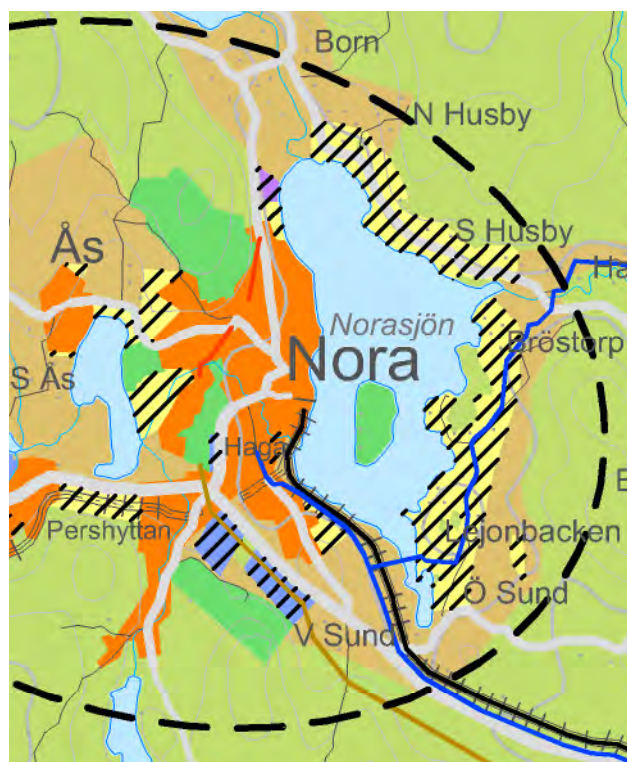
Inom Nora stad föreslås en utvidgning av Nyt-

torps industriområde. Området bedöms främst vara lämpligt för verksamheter med låg omgivningspåverkan.

NoraGlass

Området på västra sidan av länsväg 762, väster om ICA och Windahls, bedöms vara lämpligt för verksamheter med behov av bra s.k. skyltläge. I och med att området ligger i anslutning till Nora stads södra entré bör ett gestaltungsprogram tas fram för området.

Mark- och vattenanvändning

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

Inom Nora stad behöver hänsyn tas till:

- centrala Nora som är av riksintresse för kulturmiljövården,
- den tillståndspliktiga zonen utmed länsväg 244,
- ett biotopskyddsområde,
- ett naturvårdsavtal,
- strandskydd,
- skogliga värdeetrakter,
- en nyckelbiotop,
- områden utpekade i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- Smygarebäcken och Kvarnbäcken-Lärkesån som värdefulla vattenområden för natur och fiske,
- sumpskogar,
- fornlämningar,
- byggnadsminnen,
- potentiellt förorenade områden,
- miljöfarliga verksamheter,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar och järnvägen,
- vibrationer från väg- och järnvägstrafik,
- markradon,
- transporter av farligt gods på länsväg 244, och
- elektroniska och magnetiska fält från bl.a. kraftledningar.

Pershyttan

I planförslaget utgör Pershyttan stadsbygd. Nya verksamheter bör främst tillkomma inom det utpekade området samt genom förtätning i anslutning till befintliga verksamheter. Området karaktäriseras av en bergslagsmiljö med bl.a. hytt- och gruvområde.

Inom Pershyttan bör nya verksamheter placeras och utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsens struktur, skala och karaktär. Stor hänsyn bör tas till områdets kulturhistoriska och arkitektoniska värden, vilka bör styra omfattningen och lokaliseringen av nya verksamheter. Pershyttan bedöms främst vara lämpligt för verksamheter med låg omgivningspåverkan.

Inom Pershyttan behöver hänsyn tas till:

- Pershyttan som är av riksintresse för kulturmiljövården,
- Kilsbergen som är av riksintresse för friluftslivet,
- den tillståndspliktiga zonen utmed länsväg 244,
- strandskydd,
- Smygarebäcken som värdefullt vattenområde för natur och fiske,
- Natura 2000-området Kvarnbäcken-Lärkesån,
- kulturresevatet Gamla Pershyttans bergsmansby,
- fornlämningar,
- byggnadsminnet Stiftelsen Nora Järnvägs-museum och Veteranjärnvägs anläggningar,
- Pershyttan som värdefullt vattenområde för kultur,
- potentiellt förorenade områden,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar och järnvägen,
- vibrationer från väg- och järnvägstrafik,
- markradon,
- transporter av farligt gods på länsväg 244, och
- elektroniska och magnetiska fält från bl.a. kraftledningar.

I planförslaget föreslås två nya områden för verksamheter i anslutning till Pershyttan.

Pershyttans industriområde

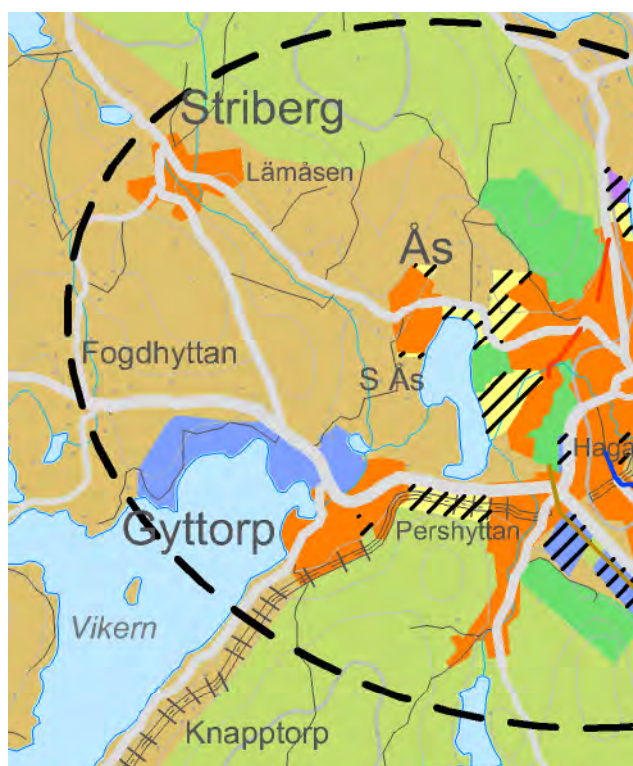
Pershyttans industriområde föreslås dels utvidgas söderut och dels utvidgas med ett nytt område längs länsväg 244. Områdena bedöms främst vara lämpliga för verksamheter med hög omgivningspåverkan.

Inom områdena behöver hänsyn tas till:

- Kilsbergen som är av riksintresse för friluftslivet,
- den tillståndspliktiga zonen utmed länsväg 244,
- strandskydd,
- ett område utpekat i länsstyrelsens naturvårdsprogram,

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

- kulturresevatet Gamla Pershyttans bergsmansby,
- fornlämningar,
- potentiellt förorenade områden,
- en miljöfarlig verksamhet,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik,
- markradon,
- transporter av farligt gods på länsväg 244, och
- elektroniska och magnetiska fält från bl.a. kraftledningar.

Mark- och vattenanvändning

Ås

I planförslaget utgör Ås stadsbygd. Nya verksamheter bör främst tillkomma genom förtätning i anslutning till befintliga verksamheter. Ås bedöms främst vara lämpligt för verksamheter med låg omgivningspåverkan.

Inom Ås behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- skogliga värdeetrakter,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,

- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik, och
- markradon.

Striberg

I planförslaget utgör Striberg stadsbygd. Nya verksamheter bör främst tillkomma genom förtätning i anslutning till befintliga verksamheter. Striberg bedöms främst vara lämpligt för verksamheter med låg omgivningspåverkan.

Inom Striberg behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- en ängs- och betesmark enligt ängs- och betesmarksinventeringen,
- Ringshyttbäcken och Åsbobergsbäcken som värdefullt vattenområde för natur,
- fornlämningar,
- potentiellt förorenade områden,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik, och
- markradon.

Gyttorp

I planförslaget utgör Gyttorp stadsbygd. Vidare utgör västra Gyttorp ett område för verksamheter. Nya verksamheter bör främst tillkomma inom de utpekade områdena samt genom förtätning i anslutning till befintliga verksamheter. Området karaktäriseras av en blandad bostadsbebyggelse med bl.a. Gyttorps centrum som är utformat av arkitekten Ralph Erskine. Inom Gyttorp bör nya verksamheter placeras och utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsens struktur och skala. Stor hänsyn bör tas till områdets kulturhistoriska och arkitektoniska värden.

Gyttorp bedöms främst vara lämpligt för verksamheter med låg omgivningspåverkan. Västra Gyttorp bedöms främst vara lämpligt för verksamheter med hög omgivningspåverkan.

Inom Gyttorp behöver hänsyn tas till:

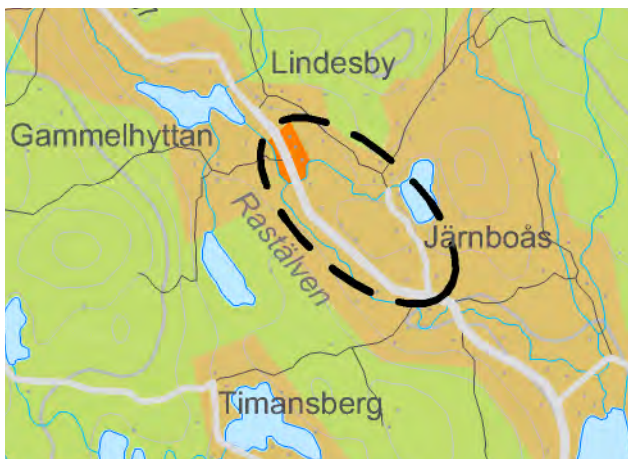
- den tillståndspliktiga zonen utmed länsväg 243 och länsväg 244,

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORA KOMMUN

- strandskydd,
- skogliga värdetrakter,
- nyckelbiotoper,
- ett område utpekad i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- en våtmark enligt våtmarksinventeringen,
- en sumpskog,
- fornlämningar,
- byggnadsminnen,
- potentiellt förorenade områden,
- en miljöfarlig verksamhet,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar och järnvägen,
- vibrationer från väg- och järnvägstrafik,
- markradon,
- transporter av farligt gods på länsväg 243 och länsväg 244, och
- elektroniska och magnetiska fält från bl.a. kraftledningar.

Järnboås

I planförslaget utgör Järnboås stadsbygd. Nya verksamheter bör främst tillkomma genom förtätning i anslutning till befintliga verksamheter. Järnboås bedöms främst vara lämpligt för verksamheter med låg omgivningspåverkan.

Mark- och vattenanvändning

Inom Järnboås behöver hänsyn tas till:

- Järnboås - Finnshyttan - Lindsby som är av riksintresse för kulturmiljövården,
- strandskydd,
- skogliga värdetrakter,
- en nyckelbiotop,

- ett område utpekad i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- Rastälven vid Grängshyttforsarna som värdefullt vattenområde för natur och fiske,
- en fornlämning,
- Rastälven som värdefullt vattenområde för kultur,
- potentiellt förorenade områden,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar,
- vibrationer från vägtrafik,
- markradon, och
- elektroniska och magnetiska fält från bl.a. kraftledningar.

Bofors skjutfält

I planförslaget utgör Bofors skjutfält ett område för verksamheter, där områdets användning föreslås bli oförändrad.

Begravningsplats

I planförslaget föreslås en utvidgning av Karlslunds kyrkogård åt söder och öster.

Inom området behöver hänsyn tas till:

- strandskydd,
- skogliga värdetrakter,
- ett område utpekad i länsstyrelsens naturvårdsprogram,
- en ängs- och betesmark enligt ängs- och betesmarksinventeringen,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen,
- risk för höga vattenstånd,
- ras- och skredrisk,
- buller från större vägar, och
- vibrationer från större vägar.

Vindkraftsområde

I planförslaget utgör området av riksintresse för anläggningar för energiproduktion ett markområde för verksamheter. Inom området föreslås att vindkraftverk kan anläggas.

Inom området behöver hänsyn tas till:

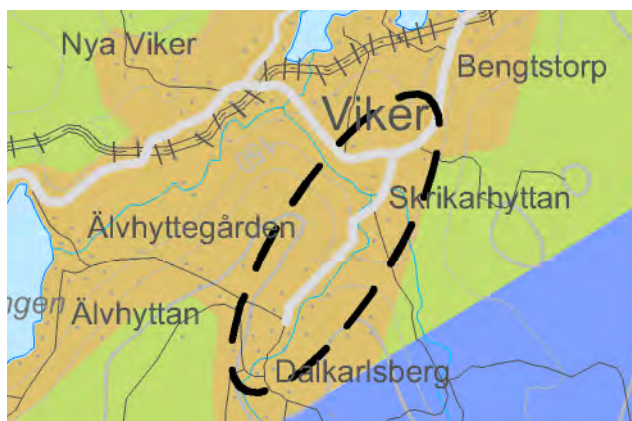
- strandskydd,
- fornlämningar,
- lågpunkter enligt skyfallskarteringen, och

- ras- och skredrisk.

Landsbygd

Nya verksamheter utanför utpekade områden bör främst tillkomma på landsbygden inom utvecklingsområdena och utvecklingsstråken. Inom utvecklingsområdena och utvecklingsstråken på landsbygden bör nya verksamheter framförallt uppföras i anslutning till befintlig bebyggelse, kommunikationer och teknisk försörjning.

Verksamheter på landsbygden bör även kunna tillkomma utanför utvecklingsområdena och utvecklingsstråken. Anslutning till befintlig bebyggelse, kommunikationer och teknisk försörjning ska eftersträvas.

Mark- och vattenanvändning

Turism

Utvecklingen av turismen och besöksnäringen ska främst bygga på de natur-, kultur- och rekreationsvärden som finns inom kommunen.

Befintliga besöksanledningar ska förädlas och nya ska utvecklas.

m/s Plaskus

Kommunen ska verka för ökad tillgänglighet och skyltning till besöksmål, aktiviteter och sevärdheter.

Behovet av parkeringsplatser för besökande ska ses över, främst för att tillgodose parkeringsbehovet under högsäsong. Det gäller särskilt uppställningsplatser för husbilar och husvagnar.

Turismsatsningar i anslutning till Pershyttan och Digerberget ska stimuleras. Kommunen ska verka för att området utvecklas till ett s.k. outdoor-reservat, dvs. ett reservat för friluftslivet. Vidare ska kommunen verka för att kommunikationerna till Alntorps ö och verksamheten på ön utvecklas.

Kommunen ser även positivt på att Trängbo camping och Gustavsbergs naturistcamping expanderar och utvecklar sina verksamheter.

I planförslaget utgör stora delar av kommunen natur, där användningen föreslås bli oförändrad. Inom naturområdena bör befintliga verksamheter inom besöksnäringen kunna expandera och utvecklas samt nya verksamheter kunna tillkomma. En utveckling av turismen bedöms stärka värdena inom naturområdena ytterligare.

Jordbruk

Utanför utpekade områden ska ny bebyggelse undvikas på åker- och betesmark. Åker- och betesmarken inom kommunen bör i så stor utsträckning som möjligt hållas öppen. Kommunen ska verka för att åker- och betesmarken inte växer igen. Igenplantering av åker- och betesmark bör undvikas.

För att säkra det aktiva jordbrukets fortlevnad och möjligheten till lokal livsmedelsförsörjning ska kommunen verka för en god tillgång till åkermark. Jordbrukets behov av tillräckligt stora ytor ska särskilt värnas. Detta gäller både för djurhållande enheter likväl som för rent areella enheter.

Kommunen ställer sig positiv till djurhållning, bl.a. tätortsnära djurhållning.

För den biologiska mångfalden är åker- och betesmark insprängd i skogslandskapet positiv för artdiversiteten.

Skogsbruk

Utanför utpekade områden ska ny bebyggelse lokaliseras så att skogsnäringens framtida utvecklingsmöjligheter inte begränsas.

Vid exploatering bör, för att främja det aktiva skogsbruket, hänsyn tas till skogsbrukets brukningsperspektiv såsom skötsel av och tillgänglighet till skogsmark.

Skogen ska även i framtiden vara en källa till många råvaror och tjänster. Det ska finnas utrymme för produktion av skogsråvara likväl som för möjligheten till rekreation och turism.

I skogsbruket ska stor hänsyn tas till natur- och kulturvärden.

Skogens vitalitet och flexibilitet inför framtida klimatförändringar ska säkerställas med hjälp av en ökad diversitet med avseende på trädslag och beståndsanpassning utifrån markens förutsättningar.

Kommunikationer

Det är viktigt att det finns goda kommunikationer inom, till och från kommunen för såväl företag som boende och besökare.

Vägar

Ett bra vägnät inom både kommunen och regionen är av stor betydelse för kommunens utveckling. Det underlättar för pendling och godstransporter samt gör kommunen attraktiv för boende och verksamheter. Det är av stor betydelse för utvecklingen av kommunen att det finns bra vägförbindelser i alla väderstreck.

I planförslaget föreslås en utbyggnad av Hagbyleden mellan Hagby och Nyttorp. Vägen är tänkt att fungera som en ny genomfart. En utbyggnad av Hagbyleden skulle förbättra framkomligheten för biltrafik samt förbättra trafiksäkerhetssituationen och miljösituationen i stadskärnan. Nora kommun ska verka för att Hagbyleden byggs ut.

Riksväg 50 har mycket stor betydelse för kommunikationerna norrut mot Lindesberg och söderut mot Örebro. Riksvägen har även stor betydelse för hela Örebro län. Nora kommun ska tillsammans med övriga berörda kommuner verka för att standarden på riksvägen kontinuerligt förbättras och att en ny väg byggs vid länsväg 832, mellan Mogetorp och Järleån.

Länsväg 243, framför allt sträckan mellan Gytorp och Karlskoga, är ur trafiksäkerhetssynpunkt i undermåligt skick. Nora kommun ska tillsammans med berörda kommuner verka för att länsvägen byggs om.

Länsväg 243

Länsväg 244, framför allt sträckan mellan Lilla Mon och trafikplats Nora, är i undermåligt skick. Nora kommun ska tillsammans med övriga berörda kommuner verka för att standarden på länsvägen förbättras och att vägen byggs om till en s.k. 2+1-väg.

Länsvägarna 764, 767 och 769 är viktiga vägar i vägnätet. Nora kommun ska tillsammans med övriga berörda kommuner värna om vägarna och verka för att standarden bibehålls samt underhålls.

Tre sjöars turistväg är i undermåligt skick. Nora kommun ska tillsammans med övriga berörda kommuner verka för att standarden på turistvägen förbättras.

Kommunen ska ha en dialog med Region Öre-

bro län och Trafikverket om förslagen som berör det statliga vägnätet.

Kommunen ska verka för att det övriga vägnätet inom kommunen håller hög standard, både vad det gäller framkomlighet och trafiksäkerhet.

Nora kommun ska verka för en väl fungerande laddinfrastruktur för elfordon inom kommunen och att nya laddstationer eller laddstolpar anläggs vid strategiskt viktiga platser, såsom vid offentlig service och samåknings- samt pendlar-parkeringar. Nya laddstationer eller laddstolpar bör främst prioriteras inom och mellan utvecklingsområdena samt längs riksväg 50, länsväg 243, länsväg 244, länsväg 767 och länsväg 769. Bland annat bör laddstationer eller laddstolpar anläggas i anslutning till resecentrum i Nora stad.

Järnvägar

I planförslaget föreslås att järnvägen mellan Nora stad och Örebro stad ska användas för persontrafik. Persontrafik på järnvägen bidrar till regionförstoring och underlättar bl.a. för arbetspendling till Örebro. Byggnadsminnet för Nora Ervalla järnväg bedöms inte påverkas negativt av detta. Nora kommun ska verka för att persontrafik kommer till stånd på järnvägen, bl.a. genom att prioritera satsningar på järnvägen och se över behovet av parkeringsplatser i anslutning till resecentrum i Nora stad. Vid ett genomförande ska samråd ske med bl.a. länsstyrelsen.

Nora Ervalla järnväg

Kommunen ska verka för att veteranåtgärden på veteranjärnvägen finns kvar och utvecklas.

Enligt Trafikverket bör generellt sett ingen ny bebyggelse tillåtas inom 30 meter från järnvägen, räknat från närmaste spårmitt. Skyddsavståndet syftar till att skydda bebyggelse från urspärning av tåg och ger utrymme vid eventuella räddningsinsatser om det skulle ske en olycka. Mot bakgrund av detta ska kommunen verka för att ny bebyggelse undviks inom 30 meter från närmaste spårmitt.

Gång- och cykelvägar

Ett gent och sammanhängande gång- och cykelvägnät är av stor betydelse för att gång- och cykeltrafiken ska öka. Det främjar hållbara och miljövänliga kommunikationer samt folkhälsan.

Gång- och cykelväg i Ås

Kommunen ska verka för att gång- och cykelvägnätet byggs ut och att nya cykelparkeringar anläggs vid strategiskt viktiga platser, såsom i anslutning till offentlig service. Nya gång- och cykelvägar ska främst prioriteras inom utvecklingsområdena och utvecklingsstråken samt bör i första hand anläggas som separata gång- och cykelvägar. Bland annat bör en ny gång- och cykelväg anläggas runt Norasjön.

Kommunen ska verka för att gång- och cykelvägnätet håller hög standard och snöröjs innan bilvägarna.

En cykelplan ska tas fram som identifierar var nya cykelvägar och cykelparkeringar behöver

anläggas. Cykelplanen bör även omfatta parke-
ringstal för cyklar.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken ska utvecklas ytterligare genom samordning av kommunikationerna inom länet och med angränsande län. För att öka kollektivtrafikresandet behöver kollektivtrafiken bli ett attraktivt och konkurrenskraftigt alternativ till biltrafiken.

Nora kommun ska verka för att buss- och tågtrafiken är god inom, till och från kommunen. Detta speciellt till och från resecentrum i Nora stad. Kommunen ska även verka för förbättrad kollektivtrafik till Lindesberg och Karlskoga.

Nya busshållplatser bör i första hand anläggas högst 200 meter från ny bebyggelse.

Vidare ska kommunen verka för att samåk-
nings- och pendlarparkeringar anläggs vid strategiskt viktiga platser inom kommunen. En transportplan ska tas fram för hela kommunen som utreder platser för samåkning, där byte av transportslag alternativt mellan fordon sker.

Standarden på bytespunkter, såsom resecentrum i Nora stad, och större hållplatser ska höjas. Detta gäller bl.a. skyltning och möjligheten till cykelparkering. Den fysiska utformningen av bytespunkterna och hållplatserna ska vara tillfredsställande, både ur trafiksäkerhets- och trygghetssynpunkt. Särskilt barnens specifika förutsättningar ska beaktas.

Digitala kommunikationer

Nora kommun ska verka för att fiber fortsätter att byggas ut i hela kommunen. För att stimulera fortsatt fiberutbyggnad ska behovet av fiber alltid beaktas vid andra grävningsarbeten, såsom för fjärrvärme och el.

Nora kommun ska verka för en god mobiltäckning inom hela kommunen. Nya telemaster ska utformas och placeras med hänsyn till stads- eller landskapsbild och till natur- och kulturvärdena på platsen. Samlokalisering ska eftersträvas

för att begränsa antalet master. Antenner ska dock företrädesvis placeras på befintliga höga byggnader och anläggningar istället för på nya master, om det medför en diskretare placering.

Nora kommun ser gärna att master och antenner placeras på kommunens mark.

Naturmiljö

Kommunens naturmiljöer ska uppmärksammas, lyftas fram och göras mer kända bland invånare samt besökare. Värdefulla naturmiljöer ska bevaras och utvecklas samt göras mer tillgängliga. Informationen om och tillgängligheten till värdefulla naturmiljöer ska öka.

Kommunen ska verka för att bevara och utöka mängden småbiotoper till förmån för den biologiska mångfalden. Inga nyckelbiotoper bör utsättas för förändringar som kan påverka naturvärdena negativt.

Kommunen ska verka för att sammanhängande grönstråk, spridningskorridorer, mellan olika naturområden bevaras och vid behov skapas så att växter och djur ges möjlighet att utveckla livskraftiga bestånd.

Ekosystemtjänster, såsom rening av dagvatten, frisk luft och utjämning av lokalklimat ska säkras vid all planläggning, lovgivning och tillståndsprövning.

Kommunen ska verka för fiskens fria uppvandring i bl.a. Hagbyån och Lerkessån.

Natur

I planförslaget utgör stora delar av kommunen natur, där områdenas användning föreslås bli oförändrad.

Inom områdena finns förutom värden för skogsbruk även en mängd natur-, kultur- och rekreativvärden. Områdena är till sin karaktär i stor utsträckning opåverkade av exploatering. Inom områdena bör främst natur-, kultur- och rekreativvärdena värnas och utvecklas.

Stora opåverkade områden

I planförslaget bedöms ett område utgöra ett stort opåverkat område. Området är större än tio kvadratkilometer samt har med värdefulla skogar och sjöar.

Lövnäsmossen-Stensjön

Området ligger väster om Klacka-Lerberg och innehåller två värdefulla myrkomplex samt naturreservatet Stensjön. Inom området saknas bebyggelse och det finns endast mindre skogsvägar.

Inom området bedöms pågående markanvändning kunna fortgå. Området är dock känsligt för visuell påverkan på landskapsbilden och exploatering som kan inverka på den opåverkade karaktären och upplevelsen av den. Exploatering eller andra ingrepp i miljön som kan påverka den orörda karaktären, värdet för friluftslivet och de höga naturvärdena ska inte få tillkomma inom området.

Kulturmiljö

Kommunens kulturhistoriskt värdefulla miljöer och byggnader ska uppmärksammas, lyftas fram och göras mer kända bland invånare samt besökare. Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och byggnader ska vårdas, bevaras samt göras mer tillgängliga. Informationen om och tillgängligheten till intressanta miljöer och byggnader ska öka.

Bebyggelse i Nora stad

Kommunen ska verka för att övergivna kulturhistoriskt värdefulla byggnader ges en ny me-

ningsfull användning anpassad till deras värden.

Vid ändringar av en byggnad med ett dokumenterat kulturhistoriskt värde bör samråd ske med läns museet.

En kulturmiljöplan ska tas fram för hela kommunen som identifierar samt värderar kulturhistoriskt värdefulla miljöer och byggnader. Kulturmiljöplanen bör även klargöra vilka miljöer och byggnader som saknar formellt skydd. För dessa bör detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas samt vid behov skydds- och varsamhetsbestämmelser samt rivningsförbud införas. Vidare bör kulturmiljöplanen innehålla strategier för bevarandet av och ökat brandskydd för trästaden.

Rekreation och friluftsliv

Kommunens innevånare ska ges möjlighet till en aktiv fritid med motion, idrott och rörelse i vardagen. I samband med att kommunen utvecklas behöver befintliga anläggningar rustas upp och behovet av ytterligare anläggningar ses över.

Områden för rekreation och friluftsliv ska utformas så att de uppmuntrar till fysisk aktivitet.

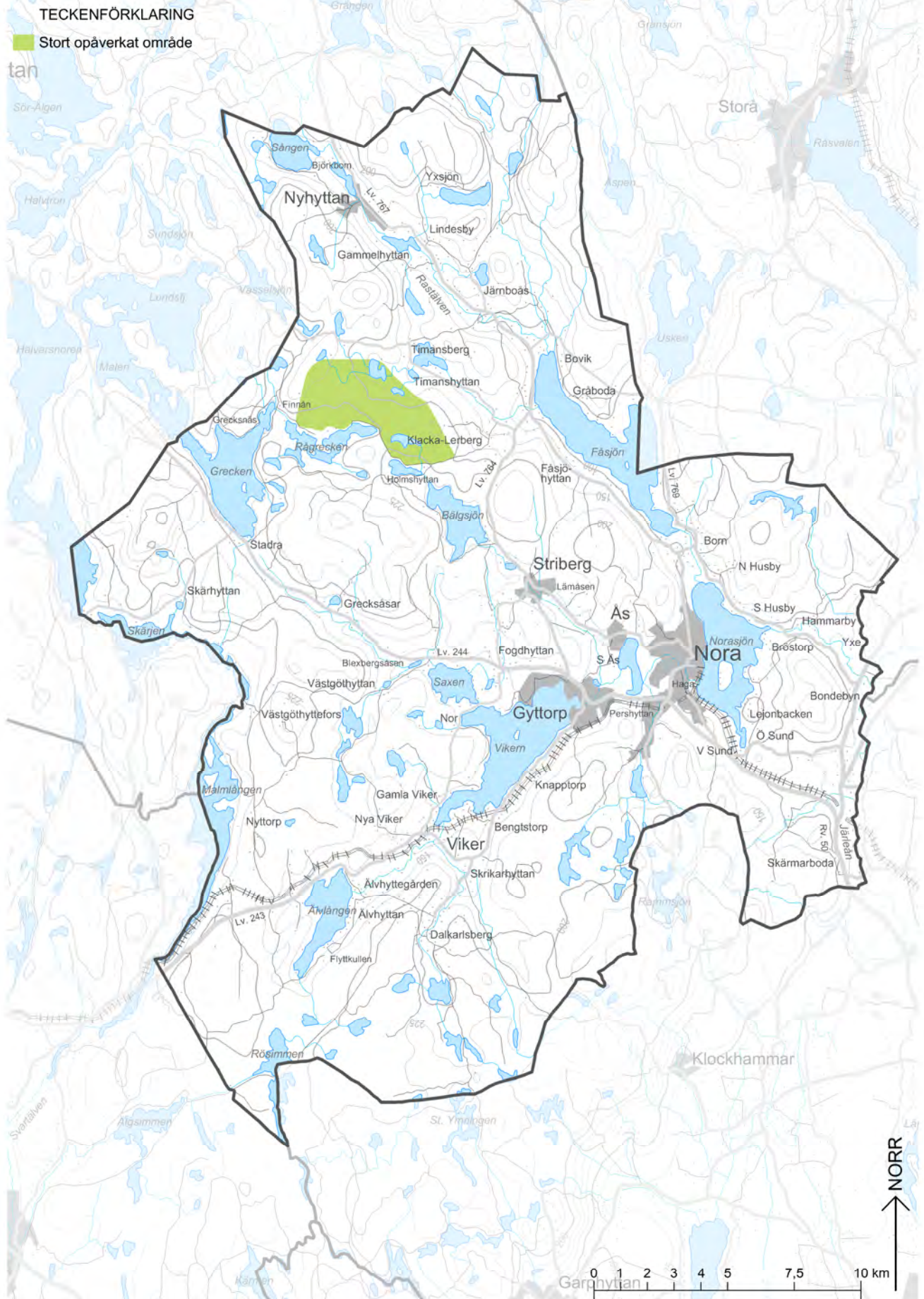
Skolors och förskolors behov av lättillgängliga områden av hög kvalitet för pedagogisk verksamhet ska säkras.

Strandpromenaden i Nora stad

Nora kommun ska verka för att öka vattenkontakten i tätorterna, bl.a. genom att utveckla och

STORA OPÅVERKADE OMRÅDEN

förlänga strandpromenaden i Nora stad.

Vandring-, cykel- och kanotleder ska underhållas och utvecklas, bl.a. genom ökad tillgänglighet och skyltning. Ridvägar ska utvecklas i anslutning till ridanläggningar.

Idrotts-, motions- och sportområden ska lätt och säkert kunna nås via gång- och cykelvägar samt i möjligaste mån vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Grönområden

I planförslaget utgör de större tätortsnära grönområdena i och i närheten av Nora stad, Pershyttan, Ås och Gyttrorp grönområden. Dessa uppmärksammas i *Grönplanen för Nora med omnejd* som områden med gröna helhetsvärden. Mindre parker och naturområden i bl.a. Nora stad ingår däremot i användningen stadsbygd.

Grönområdena används i stor utsträckning som strövområden, bl.a. av kommunens skolor, där Digerberget, Hagbyskogen och Alntorps ö är de mest välbesökta områdena.

Områdena ska skyddas, bevaras samt göras mer tillgängliga. Vidare ska informationen om grönområdena öka.

Teknisk försörjning

Vattenförsörjning

Kommunens verksamhetsområden för vattenförsörjning bedöms kunna utökas till de utpekade områdena för nya bostäder och verksamheter i Nora stad, Ås, Striberg, Pershyttan, Gyttrorp och Järnboås samt längs Norasjöns stränder. Det är dock tveksamt om nya bostäder och verksamheter i Viker/Skrekarhyttan kommer att omfattas av kommunens verksamhetsområden för vattenförsörjning. Om Viker/Skrekarhyttan inte kan anslutas till kommunalt dricksvatten bör främst gemensamma lösningar eftersträvas. Det samma gäller för ny bebyggelse på landsbygden i övrigt.

Kommunen ska säkerställa framtida vattenförsörjning genom att utreda möjliga alternativ,

såsom via Rya vattenverk i Lindesberg alternativt via Vättern. I planförslaget föreslås en preliminär dragning för en ny vattenledning från Rya vattenverk och en preliminär dragning för en ny vattenledning för Vätternvatten.

Ny bebyggelse ska undvikas inom befintliga vattenskyddsområden.

För att undvika negativ påverkan på grundvattentillgångarna ska ny bebyggelse inte tillkomma på rullstensåsar.

Spillvatten

Kommunens verksamhetsområden för spillvatten bedöms kunna utökas till de utpekade områdena för nya bostäder och verksamheter i Nora stad, Ås, Striberg, Pershyttan, Gyttrorp och Järnboås samt längs Norasjöns stränder. Det är dock tveksamt om nya bostäder och verksamheter i Viker/Skrekarhyttan kommer att omfattas av kommunens verksamhetsområden för spillvatten. Om Viker/Skrekarhyttan inte kan anslutas till kommunalt spillvatten bör främst gemensamma lösningar eftersträvas. Det samma gäller för ny bebyggelse på landsbygden i övrigt.

Enskilda avloppsanläggningar står för en betydande del av utsläppen av närsalter i kommunen. Utökade verksamhetsområden för spillvatten kan bli aktuella även utanför utpekade områden för ny bebyggelse, inom områden med sammanhållen bebyggelse i nära anslutning till befintliga verksamhetsområden.

Dagvatten

Dagvatten ska omhändertas lokalt och vid behov renas innan det når recipient. Där det är möjligt och motiverat kan det behöva anläggas öppna dagvattenmagasin som fördröjer avrinningen till sjöar och vattendrag. Därigenom möjliggörs rening av vattnet innan det återförs till det naturliga kretsloppet. Områden för dagvattenhantering kan även behöva reserveras vid bl.a. planläggning.

En dagvattenstrategi ska tas fram med riktlinjer för dagvattenhanteringen inom kommunen.

I framtiden kan det bli aktuellt att upprätta ett kommunalt verksamhetsområde för dagvatten.

Energi

All energianvändning påverkar miljön. Hur stor miljöpåverkan blir beror främst på valet av energikälla samt hur energin framställs.

Elförsörjning

I planförslaget föreslås en ny kraftledning inom den södra delen av kommunen, en reservinmatning, för att säkra elförsörjningen för kommunen.

Kommunen ska generellt verka för att nya och befintliga kraftledningar inom tätorterna markförläggas för att minimera sårbarhet och risker.

Fjärrvärme

Kommunen ska verka för en fortsatt anslutning till och utbyggnad av fjärrvärmenätet.

Vindkraft

Nora kommun ser positivt på en utbyggnad av vindkraftverk inom kommunen. Kommunen ska ta fram ett tillägg till översiktsplanen för vindkraft. Tillägget ska syfta till att skapa ett långsiktigt och konsekvent förhållningssätt till vindkraftetableringar inom kommunen. Detta för att undvika att varje enskilt ärende behandlas var för sig, utan att kommunen är medveten om vad det sammanvägda resultatet av alla vindkraftverk kan komma att bli.

Solenergi

Nora kommun ser positivt på en utbyggnad av anläggningar för solenergi, såsom solfångare och solceller. Kommunen ska verka för en utbyggnad av sådana anläggningar och att solenergi beaktas tidigt vid exploatering.

Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning ska behovet av funktionsytor för anläggningar för solenergi, såsom mark-, tak- och fasadytor, beaktas.

Biogas

Kommunen ska verka för att andelen biogas som facklas bort minskar och att biogasen istäl-

let används för uppvärmning eller omvandlas till el.

Avfall

Kommunen ska verka för att återvinningsstationen i Järnboås, som Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen ansvarar för, även fortsättningsvis finns kvar.

Miljö, hälsa och säkerhet **Förorenade områden**

Risken för markföroreningar ska beaktas tidigt vid exploatering. I samband med detaljplanering ska regelmässigt en redovisning av tidigare verksamheter i området göras. Om förorenade områden ska bebyggas ska exploateringen föregås av en miljöteknisk markundersökning som klargör föroreningarnas omfattning och typ samt fastställer behovet av sanering för den planerade användningen.

I rapporten *Förorenade områden i den fysiska planeringen - en vägledning*, framtagen av Länsstyrelsen i Östergötland, anges rekommendationer för bl.a. känslig och mindre känslig markanvändning. Rapporten ska tillämpas som en vägledning vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning.

Gruvhål

Ny bebyggelse ska undvikas i anslutning till gruvhål.

Gruvhål

Klimatförändringar

Med hänsyn till klimatförändringarna är det viktigt att bevara naturlig vegetation som tempe-

ratorsänkande element och grönområden som kan användas för öppen dagvattenhantering vid ökad nederbörd.

Lågpunkter enligt skyfallskarteringen ska ses över och vid behov åtgärdas.

Översvämningsrisk

I första hand ska ny bebyggelse undvikas inom riskområden för höga vattenstånd.

För ny bebyggelse inom riskområden för höga vattenstånd ska lägsta nivå på färdigt golv ligga minst:

- 0,8 meter över beräknat högsta flöde i bostadsutrymmen för ny sammanhållen bebyggelse, för samhällsviktiga verksamheter och funktioner samt verksamheter med stor miljöpåverkan, och
- 0,8 meter över dokumentationen vid vårflo den år 1977 och 100-årsflödet enligt översvämningskarteringarna från år 2015 och 2016 i bostadsutrymmen i enstaka enbostadshus och för verksamheter med ingen eller liten miljöpåverkan.

Enklare byggnader och funktioner av mindre vikt kan däremot tillkomma på lägre nivåer.

Då en översvämningskartering med beräknat högsta flöde saknas för stora delar av kommunen ska risken för höga vattenstånd och lämplig lägsta nivå på färdigt golv för ny sammanhållen bebyggelse, för samhällsviktiga verksamheter och funktioner samt verksamheter med stor miljöpåverkan utredas i samband med planläggning, lovgivning och tillståndsprövning.

I rapporten *Översvämningsrisker i fysisk planering, rekommendationer för markanvändning vid nybebyggelse*, framtagna av länsstyrelserna i Mellansverige, anges rekommendationer för markanvändning vid ny bebyggelse. Vidare anges rekommendationer för markanvändning vid ny bebyggelse i rapporten *Stigande vatten, en handbok för fysisk planering i översvämningshotade områden*, framtagna av länsstyrelserna i Värmlands och Västra Götalands län. Rapporterna ska tillämpas som

en vägledning vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning.

Erosion

I första hand ska ny bebyggelse undvikas inom områden med erosionsförutsättningar och erosionskänsliga jordarter.

Ny bebyggelse inom områden med erosionsförutsättningar och erosionskänsliga jordarter ska föregås av geotekniska undersökningar som klargör riskerna samt anger vilka åtgärder som eventuellt krävs för att undvika erosion.

Ras- och skredrisk

I första hand ska ny bebyggelse undvikas inom områden med förutsättningar för ras och skred.

Ny bebyggelse inom områden med förutsättningar för ras och skred ska föregås av geotekniska undersökningar som klargör riskerna samt anger vilka åtgärder som eventuellt krävs för att undvika ras och skred.

Buller

I *Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader*, 2015:216, finns bestämmelser om riktvärden för buller utomhus från spår- och vägtrafik vid bostadsbyggnader. Inomhusvärdena för bostäder regleras i *Boverkets byggregler* (BBR).

I Boverkets rapport 2015:21 *Industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder* finns riktvärden för buller från industri och annan verksamhet utomhus vid bostadsfasad.

Riktvärden för motorsport- och bilprovsningsbanor finns angivna i *Naturvårdsverkets allmänna råd 2004:16*. När det gäller skjutbanor finns riktvärden angivna i *Naturvårdsverkets allmänna råd 2005:15*. Vidare har Naturvårdsverket tagit fram riktvärden för buller från vindkraft.

Ny bebyggelse ska lokaliseras och uppföras så att riktvärdena för buller inte överskrids. Detta ska särskilt uppmärksammas i anslutning till järnvägen och större vägar.

Ny offentlig service såsom skolor, vård och omsorg ska inte tillkomma inom områden som är utsatta för buller. Nya bostäder ska i första hand tillkomma inom områden som inte är utsatta för buller och där särskilda bullerskyddande åtgärder inte behöver vidtas.

Vid ny bebyggelse i närheten av en bulleralstrande verksamhet eller vid exploatering av en bulleralstrande verksamhet ska riktvärdena för buller säkerställas.

Vibrationer

Trafikverket och Naturvårdsverket har tagit fram riktlinjer för vibrationer som anger att 0,4 mm/s (RMS 1-80 Hz) inte bör överskridas vid permanentbostäder, fritidsbostäder och vårdlokaler.

Ny bebyggelse ska lokaliseras och uppföras så att riktvärdet för vibrationer säkerställs. Detta ska särskilt uppmärksammas i anslutning till järnvägen och större vägar.

Markradon

Markradon ska uppmärksammas vid planläggning och lovgivning. Krav ska ställas på grundkonstruktionens utförande så att radongashalten i ny bebyggelse underskrider gränsvärdet 200 Bq/m³ i inomhusluft. Hänsyn måste även tas till att fyllnadsmassor kan påverka radonhalten.

Inom områden som utgörs av ett högriskområde eller normalriskområde för markradon ska bebyggelse normalt uppföras i radonsäkert respektive radonskyddat utförande. Inom områden som utgörs av ett lågriskområde för markradon kan bebyggelse normalt uppföras utan några radonskyddande åtgärder. Oavsett på vilken typ av mark eller var i kommunen det ska byggas måste dock markradon beaktas. Detta eftersom det alltid finns radon i tillräckligt höga halter i jordluften för att det, om byggnaden är otät mot marken, ska kunna leda till radonhalter över gränsvärdet inomhus.

Rekommenderat radonskydd för nybyggnad finns formulerat i Boverkets rapport *Åtgärder mot radon i bostäder*.

Transporter av farligt gods

I rapporten *Farligt gods - riskhantering i fysisk planering*, framtagen av Länsstyrelsen i Dalarnas län, föreslås en zonindelning som underlag för riskbedömning inom ett avstånd av 150 meter från transportleden. Zonerna har inga fasta gränser utan riskbilden för det aktuella området är avgörande för bedömning av lämpligt avstånd. Persontäthet och exploateringsgrad är exempel på faktorer som påverkar risknivån. En lämplig lokalisering innebär också att hänsyn tas till platsens unika förhållanden såsom topografi, meteorologi, bebyggelsens placering inom området samt dess yttre och inre utformning.

I rapporten anges riktvärden för olika typer av markanvändning som skyddsavstånd till transportleder för farligt gods, inom ett område av 150 meter från transportleden.

Ny bebyggelse inom 150 meter från transportled för farligt gods ska riskbedömas. Bedömningen ska utgå från de platsspecifika förutsättningarna och den tilltänkta markanvändningen. Om riskerna anses betydande ska exploateringen föregås av en riskanalys.

Elektroniska och magnetiska fält

Den magnetfältsnivå som inte bör överskridas för miljöer där människor stadigvarande vistas kan sättas till 0,4 µT utifrån den vägledning som utarbetats av Socialstyrelsen i samråd med Boverket, Elsäkerhetsverket och Statens strålskyddsinstitut.

Kraftledningar

Ny bebyggelse för stadigvarande vistelse ska placeras så att magnetfältsnivån från kraftledningar, järnvägens högspänningsledningar och andra upphovskällor underskrider 0,4 µT.

Nya kraftledningar, master och andra upphovskällor av elektroniska och magnetiska fält ska uppföras så att magnetfältsnivån underskrider 0,4 µT för bebyggelse för stadigvarande vistelse.

När det gäller elsäkerhet finns skyddsavstånd mellan spänningsförande ledningar och olika verksamheter i *Elsäkerhetsverkets föreskrifter*.

Djurhållning

I skriften *Hästar och bebyggelse, underlag för den fysiska planeringen*, utgiven av Länsstyrelsen i Skåne län, anges att en indelning av hästanläggningar med avseende på storlek bör användas.

Djurhållning

I Boverkets *Vägledning för planering för och invid djurhållning* anges att efter 50-100 meter från källan är värdena för hästallergener låga eller under detektionsgränsen. Dock är spridningen av allergener beroende av de lokala förutsättningarna på platsen såsom antalet hästar, avstånd, förhärskande vindriktning, topografi och vegetation. I öppna landskap och i den förhärskande vindriktningen kan därför fortsatta och successivt avklingande nivåer av allergener uppmätas på längre avstånd från hästgårdar än 50-100 meter.

Ny bebyggelse i närheten av djurhållning eller vid anläggande av djurhållning ska behovet av skyddsavstånd beaktas enligt de riktvärden som finns i Boverkets vägledning.

Skyddsavstånd

I Boverkets allmänna råd 1995:5 *Bättre plats för arbete* finns rekommenderade skyddsavstånd för olika typer av verksamheter. Här redovisas olika verksamheters risker samt skyddsavstånd till framförallt bostäder.

Ny bebyggelse i närheten av en verksamhet med hög omgivningspåverkan eller vid exploatering av en verksamhet med hög omgivningspåverkan ska behovet av skyddsavstånd beaktas med hänsyn till de riktvärden som finns i Boverkets allmänna råd.

Det är angeläget att skyddsavstånd beaktas i den fysiska planeringen, dock måste hänsyn tas till de lokala förutsättningarna i det enskilda fallet. Ett riktvärde är inte juridiskt bindande utan fungerar som vägledning vid bedömningar.

Höga objekt

Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning som avser höga objekt ska Försvarsmakten samt Luftfartsverket kontaktas i tidigt skede. Vid högre objekt än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse, eller högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse ska Försvarsmakten kontaktas. Luftfartsverket ska remitteras för samtliga objekt högre än 20 meter.

Räddningstjänsten

Vid planläggning eller lovgivning som avser byggnader högre än fyra våningar ska kontakt alltid tas med Räddningstjänsten för att säkerställa brandskyddet, i enlighet med Boverkets byggregler.

Övergödning

Kommunen ska fortsätta inventeringen av enskilda avloppsanläggningar för att minska utsläppen till sjöar och vattendrag, detta speciellt kring Norasjön.

I bl.a. Nora stad och kring Norasjön bedöms